Ազգ
Azg
26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2007 ՈՒՐԲԱԹ 196 (3848)

Հայաստանի

«Ծխացողները» Եվրոխորհրդարանում

Ի հիշատակ Ստամբուլում սպանված «Ակօս» թերթի գլխավոր խմբագիր Հրանտ Դինքի, Եվրոպական խորհրդարանում նոյեմբերի 24-ին ցուցադրվել է «Ճչացողները» ֆիլմը: Ցուցադրումից առաջ ելույթ է ունեցել ֆիլմի ռեժիսոր Կառլա Կարապետյանը, որը կոչ է արել ներկաներին «չերջվել եւ չփակել աչքերը ցեղասպանություններից, երբ դրանք տեղի են ունենում»: Նա նաեւ նշել է, որ Եվրոպան պետք է աջակցի այն թուրքերին, ովքեր ցանկանում են խոսել եւ բարձրաձայնել Հայոց ցեղասպանության հարցը:

Մեղադրանք Կոնդոլիզա Ռայսին

Հանրապետական կոնգրեսմեն Դանա Ռոհրաբեքերը մեղադրել է ԱՄՆ-ի պետքարտուղարին Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւի դեմ ճնշումներ գործադրելու համար: Ռայսին ուղղված իր նամակում նա նշել է, որ ինքը կողմ է քվեարկել, որովհետեւ դեմ է մարդու իրավունքների խախտմանը եւ այս քվեարկությամբ ճանաչել է մարդու իրավունքների դեմ կատարված բռնությունները: Իր պատասխանում Կոնդոլիզա Ռայսը նշել է, որ «Թուրքիան դժվար եւ մեծ փոփոխությունների ժամանակներ է ապրում»: Ըստ Ռայսի, ԱՄՆ-ը առանձնահատուկ շահեր ունի Թուրքիայի հետ:

Հուշարձանների դիտորդական առաքելությանը խոչընդոտում է Ադրբեջանը

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայաստանից 21-օրյա բացակայությունը թերեւս իր պաշտոնավարման ընթացքում ամենաերկարը համարելով՝ երեկ ՀՀ արտգործնախարար **Վարդան Օսկանյանը** համառոտ ներկայացրեց այդ օրերի հանդիպումներն ու ելույթները: Օսկանյանը նախ կարեւորեց Նյու Յորքում ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի 62-րդ նստաշրջանը, որի ընթացքում երկկողմ հանդիպումներից նախարարը հիշեցրեց Թուրքիայի նոր ԱԳ նախարարի հետ քննարկումը, ավելացնելով, որ Հայաստանի առնչությամբ Թուրքիայի արտաքին քաղաքականության մեջ փոփոխություններ չկան:

Այնուհետեւ նշելով Ռոբերտ Քոչարյանի բրյուսելյան այցելության նշանակության մասին՝ Օսկանյանը, ի թիվս այլ հանդիպումների,

անդրադարձավ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ում իր ելույթին, որում նախարարը եւս մեկ անգամ բարձրացրել է պատմական հուշարձանների պահպանության խնդիրը, քննարկել Նախիջեւան դիտորդական առաքելություն ուղարկելու հարցը: Այդ առաքելությանն արդեն մեկ անգամ խոչընդոտել է Ադրբեջանը՝ Նախիջեւան այցելության համաձայնություն չտալով: Օսկանյանի խոսքերով, եթե այս անգամ լինի այդ համաձայնությունը, ապա առաքելությունը կլինի նաեւ Հայաստանում եւ Լեռնային Ղարաբաղում, քանի որ այդ այցելության համար Հայաստանն արդեն իսկ հայտնել է իր համաձայնությունը:

Արտգործնախարարի այցելությունների շարքում հաջորդ կարեւորված իրադարձությունը Արաբական Միացյալ Էմիրություններում էր, Հայաստանի նոր դեսպանատան շենքն արդեն ավարտման փուլում է եւ հավանաբար կբացվի դեկտեմբերին:

Տես էջ 2

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿՈՆ

Մոսկվայի այլատյաց դեռահասների նոր զոհերից մեկը հայ է

Մոսկվայի ՆԳԳ վարչության տվյալներ վկայակոչելով, ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ երեք տասնյակ դեռահասներ են կալանավորվել հոկտեմբերի 20-ին այլազգի անցորդների վրա կատարված հարձակումների գործով:

Նշվում է, որ այլատյաց դեռահասներն իրենց հարձակումները տեսագրել են բջջային հեռախոսներով: Բացի դրանից, հանցագործներին ճանաչել են բազմաթիվ ականատեսներ:

Հիշյալ օրը հարձակման է ենթարկվել 5 մարդ: Առաջին զոհը Յակուտիայից եկած 46-ամյա Սերգեյ Նիկոլաեւն է: Նա շախմատի միջազգային կարգի վարպետ էր եւ մահացավ ստացած վնասվածքներից: 37-ամյա ուզբեկ հավաքարար Գալիջան Գուլյաշովը ծանր վերքեր ստացավ: Օրուչեւի փողոցում դաժան ծեծի ենթարկվեց 25-ամյա Գալիբ Կաբիլովը, որը Գուլյաշովի նման հայտնվեց վերակենդանացման բաժանմունքում եւ հավանաբար հաշմանդամ կմնա: Նույն փողոցում հայտնաբերվեց դանակի բազմաթիվ հարվածներ ստացած եւս մեկ այլազգի: Իսկ Բալակլավայի պողոտայում սպանվեց 24-ամյա Հովհաննես Հայրումյանը:

«Վրեմյա նովոստեյ» թերթի տեղեկությունների համաձայն, շաբաթ օրը սեւ, ծանր կոշիկներ եւ սեւ բաճկոններ հագած մոտ 15 դեռահասներ «Մոսկվա» ֆուտբոլային ակումբի նկատմամբ «Սպարտակի» հաղթանակը տոնել են փողոցներում «ոչ ռուս» անցորդներին վիրավորելով եւ սպանելով: Մոսկվայի ՆԳԳՎ-ում նախապես մերժել են հանցագործությունների էթնիկական բնույթը, բայց քննիչները կալանավորված դեռահասների բնակարանները խուզարկելիս հայտնաբերել են ազգայնամոլ բնույթի գրականություն:

Սերգեյ Նիկոլաեւի եւ Գալիջան Գուլյաշովի վրա կատարված հարձակումների գործով դատախազությունը քրեական գործ է հարուցել ՌԴ 282-րդ (ազգային, ռասայական եւ կրոնական թշնամանքի հրահրում) եւ 111-րդ (դիտավորյալ մարմնական ծանր վնասվածքների պատճառում) հոդվածներով:

Պ. Ք.

Նոր ատոմակայան Հայաստանում, եթե...

Եթե Երեւանը նոր ատոմակայան կառուցելու որոշում կայացնի, Ռուսաստանը կարող է մասնակցել շինարարությանը, այդ մասին ասել է «Ատոմստրոյէքսպորտ» ընկերության առաջին փոխնախագահ Ալեքսանդր Գլուխովը: «Մենք քննարկում ենք հայկական ատոմակայանի տարածքում 1000 մեգավատտ հզորությամբ նոր բլոկի կառուցման հարցը», ասել է նա: Գլուխովի կարծիքով, «Հայաստանն ունի եզակի օրենսդրություն, որը թույլ է տալիս օտարերկրյա ընկերություններին ձեռք բերել ատոմակայանի բաժնետոմսերը, ինչը նրանց առջեւ նոր հեռանկարներ է բացում»:

Սերժ Սարգսյանի հանդիպումները Ֆրանսիայում

Երեկ Հայաստանի վարչապետը Մատինյոն պալատում հանդիպել է Ֆրանսիայի վարչապետ Ֆրանսուա Ֆիյոնի հետ: Մոտ մեկ ժամ տեւած առանձնազրույցի ժամանակ քննարկվել են հայ-ֆրանսիական տնտեսական հարաբերությունները: Նախատեսվում է, որ այսօր օրվա երկրորդ կեսին վարչապետին Ելիսեյան պալատում կընդունի Ֆրանսիայի նախագահ Նիկոլա Սարկոզին:

Ծեծի ենթարկված լրագրողուհին հիվանդանոցում

Ինչպես հաղորդել է «Ազատություն» ռադիոկայանը, նոյեմբերի 23-ի դեպքի ժամանակ ոստիկանության կողմից ծեծի ենթարկված Գոհար Վեզիրյանը աշխատանքի վայրում հանկարծակի ուշագնաց է եղել: Հաղորդվում է, որ ժամանած շտապ օգնության բժշկուհին չի բացառել, որ դա ուղեղի ցնցում է, որը նա ստացել էր նախօրեին գլխին ստացած մի քանի հարվածներից:

(Այս մասին կարդալ նաեւ 2-րդ էջում)

Հակաքրդական գործողությունները շարունակվում են

Թուրքիայի պաշտպանության նախարարությունը հայտնել է, որ Հաքյարի կոչվող նահանգում ոչնչացրել են 30 քուրդ ապստամբների: Ըստ թուրք զինվորականների, նրանք իրաք-թուրքական սահմանին հայտնաբերել են քրդական մեծ ջոկատ, որը պատրաստվել է անցնել սահմանը: Հաղորդվում է, որ իբր թե թուրք զինվորականները ծանր հրետանու միջոցով կասեցրել են սահմանի անցումը: Ըստ այլ աղբյուրների, սահմանամերձ շրջաններում թուրքական զինվորականների գործունեությունից տուժում են հիմնականում խաղաղ բնակիչները:

Պաղեստինը մթության մեջ

Իսրայելի իշխանությունները որոշում են ընդունել դադարեցնել Գազայի հասված էլեկտրաէներգիայի եւ վառելիքի մատակարարումները: Հաղորդվում է, որ Գազայի հասված էլեկտրաէներգիա մատակարարվում էր հիմնականում Իսրայելից: Փաստորեն մոտ 1.5 միլիոն մարդ մնացել է առանց էլեկտրաէներգիայի:

Սկսվեց Չախմախչյանի գործի դատաքննությունը

Մոսկվայի քաղաքային դատարանում սկսվեց Չախմախչյանի բազմաչարչար գործի դատաքննությունը: Ամենաարտառոցն այն է, որ մեղադրյալի աթոռին հայտնված երեք անձնավորություններն էլ հայ են, ընդ որում՝ Չախմախչյանն ու ՌԴ հաշվիչ պալատի նախկին աուդիտոր Արմեն Հովհաննիսյանն աներ-փեսա են: Երրորդը ռուս-հայկական տնտեսական համագործակցության ասոցիացիայի նախկին գլխավոր հաշվապահ Իգոր Առուշանովն է: Պարզ հող հակակովկասյան հիստերիայի համար:

Նորօրյա Ռուսաստանի պատմության մեջ սա առաջին դեպքն է, երբ երկրի խորհրդարանի վերին պալատի «անդամը»՝ սենատորը, ենթարկվում է քրեական պատասխանատվության: Միայն այս տարի հինգ սենատորներ զրկվեցին իրենց պատվավոր կոչումից, պարզ է, բնավ էլ ոչ «անբասիր» վարքի համար: Բայց նրանց համար ամեն ինչ ավարտվեց սոսկ հեռացումով: Միայն Լեւոն Չախմախչյանի դեմ հարուցվեց քրեական գործ կաշառակերության (1,5 մլն դոլար) հոդվածով: Հայի բախտ:

«Լայն» հասարակությունն այդպես էլ չիրազեկվեց, թե ինչ ուժեր կամ անհատ անձինք են շահագրգռված Չախմախչյանին պատժելու եւ մեկուսացնելու մեջ: Քանզի ակնհայտ է «հատուկ» վերաբերմունքը նրա նկատմամբ:

Դատական նիստերը դռնփակ են:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Որքա՞ն հարկեր են վճարել առավել խոշորներից առավել խոշորները

Առաջին 300 խոշոր հարկատուների ցանկում

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հարկային պետական ծառայությունը երեկ հրապարակել է («**Ազգ**», 25.10.2007) այս տարվա հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին առաջին 300 խոշոր հարկատուների եւ նրանց վճարած հարկերի մեծությունների ցանկը: Այս ցանկում կրկին փոխվել է առաջատարը: Ավելի ճիշտ, Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը իրեն է վերադարձրել առաջին հորիզոնականը, որը նախորդ երկու ցանկերում (հունվար-մարտ եւ հունվար-հունիս) զբաղեցնում էր «Հայռուսգազարդը»: Զանգեզուրի ՊՄԿ-ի վճարած հարկերը կազմում են 20 մլրդ դրամ: Սա 2 մլրդ դրամով պակաս է նախորդ տարվա 9 ամիսների ցուցանիշից, բայց հարկ է նկատի ունենալ, որ կոմբինատում այս ժամանակահատվածում տեխնոլոգիական վերազինում էր ընթանում, որին զուգահեռ այն շարունակում է գործել: Կոմբինատը նաեւ ամենախոշոր շահութահարկ եւ եկամտահարկ վճարած ընկերությունն է՝ 1,5 մլրդ դրամ:

2-րդ տեղը զբաղեցնող «Հայռուսգազարդը» վճարել է 16,5 մլրդ դրամ հարկ: Այս ընկերության վճարած հարկերը կրկնակի ավելացել են 2006-ի նույն ժամանակահատվածի համեմատ: 3-րդն «Արմենտելն» է գրեթե 14,2 մլրդ դրամ գումարով, որը 1,2 մլրդ դրամով ավելի է անցյալ տարվա հունվար-սեպտեմբերի ցուցանիշից:

Մյուս ընկերությունը, որը կրկնակի ավելի հարկեր է վճարել նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, «Կ-Տելեկոմն» է («Վիվասել»), որի վճարած հարկերը կազմել են 10,1 մլրդ դրամ եւ որը զբաղեցնում է 4-րդ տեղը: 5-րդ տեղում բենզին եւ դիզվառելիք ներկրող խոշորագույն «Ֆլեշ» ընկերությունն է (սեփականատեր՝ Բարսեղ Բեգլարյան)՝ ավելի քան 7 մլրդ դրամ: Գրեթե նույնքան էլ կազմում են մեկ այլ վառելիք ներկրող ընկերության՝ «Քաղպետրոլսերվիսի» վճարած հարկերը:

7-րդ տեղում մի շարք պարենային ներկրման ոլորտում գերիշխող դիրք ունեցող «Սալեխ գրուպն» է: Ամ պատգամավոր Սամվել Ալեքսանյանին պատկանող այս ընկերությունը վճարել է 5,6 մլրդ դրամ, որը մոտ 1,6 մլրդ դրամով ավելի է, քան նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում այս եւ նույն օլիգարխին պատկանող ու պարբերաբար լուծարվող հերթական ընկերության՝ «Ֆլիս-ֆուդի» համատեղ վճարած հարկերը: Սակայն շահութահարկի վճարած գումարը հերթական անգամ ապացուցում է, որ այս գործարարը շարունակում է անպարտաճանաչ հարկատու մնալ: Նրա վճարած շահութահարկը կազմում է ընդամենը 17 մլն դրամ: Այսպիսի ցուցանիշ խոշոր հարկատուների ցանկի առաջին հիսնյակում պարզապես գոյություն չունի:

Տես էջ 3

ՄԵԴԻԱՇՈՒԿԱ

Ասե՞լ ենք մի՛ ծեծեք լրագրողներին

Գոհար Վեզիրյանին հարվածել են՝ խոչընդոտելով նրա լրագրողական գործունեությանը

Խորհրդարանական թղթակիցներից մեկը՝ Գոհար Վեզիրյանը, որը վերջին ամիսներին աշխատում է «Զորրորդ իշխանություն» թերթում, տուժել է ոստիկանության եւ «Այլընտրանքի» միջեւ հոկտեմբերի 23-ի երեկոյան տեղի ունեցած բախման ժամանակ՝ չլինելով ո՛չ կայլերթի մասնակից, ո՛չ թռուցիկներ բաժանող, այլ միմիայն իր մասնագիտական պարտականությունները կատարող լրագրող: Ահա թե ինչ է պատմել իր հետ տեղի ունեցածի մասին լրագրողուհին. «Մեսրոպի «Երիտասարդական» կանգառին հարակից տարածքից մինչեւ «Ռոսիա» խանութի մոտ երբ սկսվեց ոստիկանության ու մասնակիցների բախումը, ես նոր մոտենում էի դեպքի վայրին՝ ընթացքում պայուսակիցս լուսանկարչական սարքը եւ ձայնագրիչը հանելով, քանի որ խմբագիրս ինձ զանգահարել եւ տեղեկացրել էր կատարվածի մասին, ես գնում էի նյութ պատրաստելու: Այդ պահին նկատեցի, թե ինչ անմարդկային ձեւով ծեծում են «Իմպիչմենտից» Մանուկ Սուքիասյանին: Ֆոտոապարատը հանեցի՝ նյութ անելու նպատակով, համ էլ մտածում էի, թե դրանից կզգաստանան ու այդպես անխիղճ չեն հարվածի Մանուկին: Բայց հենց այդ պահին, երբ համ պայուսակս եմ բացել, համ էլ ծեծողներին ասում եմ՝ ինչ եք անում, մեկ էլ հետեւից երկու ուժգին հարված ստացա ձախ ականջիս ուղղությամբ, երեսախառը, սուր ցավ զգացի, ու թվաց թե ականջիս թմբկաթաղանթը պայթեց. պտտվեցի ու տեսա, որ ինձ հարվածողը սպանանկագույն կոստյումով, քաղաքացիական հագուստով, միջին տարիքի մարդ էր, հաղթանդամ, բավական բարձրահասակ»: Գ. Վեզիրյանը տեղեկացրել է, որ ինքը լրագրող է, սակայն սպանանկագույն կոստյումովը հայհոյել է լրագրողուհուն, շարունակելով խփել եւ հրել: Գ. Վեզիրյանը հետ-հետ է գնացել, փորձելով հեռանալ, որ ավելի չսրի իրավիճակը: Այդ ժամանակ կարմիր բերետավորները, կարծես քաղաքացիական հագուստովի խփելը ազդանշան ընդունելով, սկսել են հարվածել լրագրողուհու ոտքին, գլխին, որտեղ պատահի, եւ նրանցից մեկը շատ մոտ տարածությունից արցունքաբեր գազ է բաց թողել լրագրողուհու դեմքին, որից հետո նրա ձեռքից քաշելով փորձել են քարշ տալ-տանել դեպի ոստիկանական մեքենա: Այդ պահին մոտեցել է «Զորրորդ իշխանություն» թերթի խմբագիրը, եւ լրագրողուհու ձեռքը մի պահ բաց են թողել՝ հրելով նրան եւ զբաղվելով մոտեցող Շողեր Մաթեւոսյանով: Իսկ հրելու ուժգնությունից մի քանի աստիճան գլորվելով եւ մի կերպ հավասարակշռությունը պահելով՝ Գոհար Վեզիրյանը ոլորել է ոտքը:

Վեզիրյանն անտանելի գլխացավեր ունի, չի կարողանում կենտրոնանալ, ոտքն ուռած է, դժվարանում է քայլել:

Երեկ Գ. Վեզիրյանը դիմել է իրավապահ մարմիններին՝ դատաքժշկի ուղեգիր ստանալու, ինչպես նաեւ իր լրագրողական գործունեությանը խոչընդոտելու փաստի առիթով. «Ոստիկանությունն էլ անպայման նկարահանել է երբը եւ կարող է իր կադրերում տեսնել, որ Մարգարյան հիվանդանոցից մինչեւ «Ռոսիա» խանութի մոտ ես չկամ, եւ ոչ մի լրագրող չկա, այսինքն՝ լրագրողները երբը չեն ուղեկցել, թռուցիկ չեն բաժանել: Պարզապես լրագրողները տեղեկատվություն են ստացել, որ քաշքշուկ է եղել եւ եկել են դեպքի վայր՝ իրենց լրագրողական պարտականությունը կատարելու», ասում է լրագրողուհին: Գոհար Վեզիրյանը տեղեկացրեց, որ «Ժամանակ Երեւանը» գրել է, թե ինքը պայուսակով հարվածել է ոստիկաններին, հայհոյանքին՝ հայհոյանքով պատասխանել: Նա հերքում է դա՝ այն վիճակում չի եղել եւ այն դաստիարակությունը չունի, որ հայհոյի, իսկ պայուսակով խփելու մասին էլ խոսք չի կարող լինել՝ նա մեխանիկորեն պայուսակը դեմ է տվել հարվածներին, փորձելով պաշտպանվել դրանցից:

Մ. Խ.

Իմ դուքանն է, իմ օրենքները

Մի աղբարկղի գնման պատմություն

Ամեն ինչ սկսվեց այն բանից, որ երեկ առավոտյան «Հակոբյան Հայկուհի» անհատ ձեռնարկատիրոջ Աղայան-19 հասցեում գտնվող կենցաղային ապրանքների խանութից մի աղբարկղ գնվեց: Ամենասովորական մի դույլ, որի գնման ընթացքում պահանջով նաեւ կտրոն տրամադրվեց: Ընդամենը 15 րոպեում պարզվեց, որ դույլը նախատեսված չէր այն աղբի համար, ինչի համար գնվում էր, ուստի հարց առաջացավ վերադարձնելու:

Այստեղ արդեն մեր օրերի իրականության ողջ զավեշտն ի հայտ եկավ հենց այդ վերադարձը կազմակերպելու ընթացքում: Այլ դեպքերի համար դժվար է պնդել (թեեւ միջադեպին տեղեկացող մարդիկ բոլորը պնդեցին, որ իրենց հետ եւս պատահել է), բայց երեկ առավոտյան հիշատակված անհատ ձեռնարկատիրոջ ընտանեկան խանութի մյուս աղբարկղերը «վկա» դարձան սեփականատիրուհու, որ նաեւ, պարզվեց, վաճառողուհու բառապաշարի ցածրորակ բովանդակությանը՝ մեկ պատճառաբանությամբ, թե ապրանքը հետ չի վերցվում:

Մի քանի բառ փոխանակելուց հետո ակնհայտ դարձավ, որ, նախ, վաճառողուհու բարեկրթությունը անսահմանորեն ծգտում է զրոյի, իսկ բառապաշարի «գոհարների» հրթիռանման արագությունից ուզածդ բոնցքամարտիկը կմնար նոկաուտում: Ինչեւէ, խոսակցությունը, որն ավելի շուտ բղավոցով ու հիստերիայով մենախոսություն էր դառնում, շարունակելն անիմաստ էր: Բացի այդ, վաճառողուհին այնպիսի համառությամբ էր ընդգծում խանութի՝ իր սեփականը լինելն ու դուրս «հրավիրում», որ դույլերով լիքը խանութը լինելն ամենապատեհաժամ տարբերակն էր: Աղբարկղն ու դրա գնման կտրոնը չմնացին խանութում, բայց մնաց հարցադրումը, թե ո՞վ է այդ տիկին-վաճառողուհին, որ չի ենթարկվում օրինական երկրիս օրենսդրությանը:

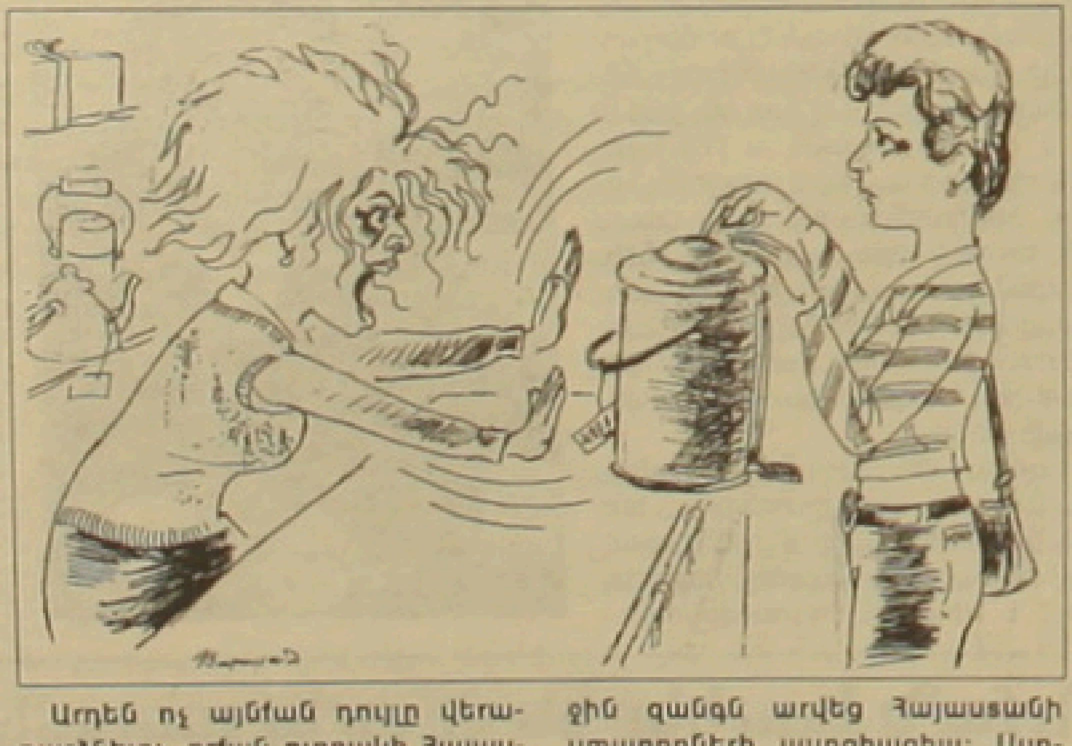

Արդեն ոչ այնքան դույլը վերադարձնելու, որքան ուղղակի Հայաստանի օրենքների հանդեպ հարգանքից դրդված այս ամենին հետեւեց զանգը քաղաքապետարան՝ այն պարզունակ հույսով, թե կօգնեն: Քաղաքապետարանի առեւտրի եւ սպասարկման բաժնից մի աշխատակցուհի ամենայն անկեղծությամբ զարմացավ ու հայտարարեց, թե նման հարցերով չեն զբաղվում:

Ըմբռնումն արտահայտելու մակարդակն իջեցվեց մինչեւ Կենտրոն համայնքի քաղաքապետարանի համանուն բաժին: Այստեղ էլ աշխատակցուհու մակարդակով նախ նման պատասխան տվեցին, բայց պաշտոնական դիրքով ավելի բարձր աթոռ զբաղեցնող մեկը, որ չցանկացավ ներկայանալ, խոստացավ հետաքրքրվել, ու տեղեկացավ «խիստ դաստիարակված խանութպանուհու» ակյալներին: Ավելի ուշ հեռախոսազրույցում նույն անձը բացատրություն տվեց, թե վերադարձը կարող է վերաբերել միայն որեւէ թերություն ունեցող ապրանքին:

Ինչեւէ, պետական այսյաններին ուղղված ըմբռնումից ոչինչ չպակասեց, եւ միայն հեռախոսային տեղեկատուի միջոցով օրվա վերջին զանգն արվեց Հայաստանի սպառողների ասոցիացիա: Ասոցիացիայի ղեկավար Արմեն Պողոսյանը տեղեկացրեց, որ օրենսդրորեն, 14 օրվա ընթացքում սպառողն իրավունք ունի վերադարձնել ապրանքը, եւ ոչ միայն թերություն ունեցող:

Այս անգամ արդեն նույն խանութ գնալու ցանկությունը սեփական ներվերին չսպառնելու վտանգով էր հղի, եւ ոչ միայն: Նաեւ վախ կար ու ամենասովորական մի հաշվարկ. արժե՞ր արդյոք 4800 դրամ արժեցող աղբարկղի համար այնքան նյարդեր փչացնել, որքան արդեն իսկ զոհ էր գնացել վաճառողուհու «գոհարների» դիմակայելիս: Բացի այդ, կա մարդկանց տեսակ, որոնց հետ ոչ մի լեզվով հնարավոր չէ որեւէ բան պարզել, այսինքն՝ նրանց հետ գլուխ դնելը ուղղակի անշնորհակալ գործ է:

Ի դեպ, հենց այդ նույն երախտիքի առնչությամբ: Ուշադրության չէր արժանացել երբեւէ, որ գնման կտրոնի տակ «Շնորհակալություն» է գրված: Աղբարկղի պատմության նման դեպքերում այդ անհեթեթ «Շնորհակալություն»-ը ավելի շուտ վիրավորանք է գնորդներիս նկատմամբ:

Ա. Հ.

ԱՍՈՒԻՍ

Հուշարձանների դիտորդական առաքելությանը խոչընդոտում է Ադրբեջանը

1-ին էջից

Եկեք չբարդացնենք...

Առավել հետաքրքրական էր անդրադարձը Իրանի նախագահ Մահմուդ Ահմադինեժադի երկօրյա այցելությանը, որը, Օսկանյանի գնահատմամբ, փայլուն էր: Հանդիպումներում քննարկվել են ինչպես Իրան-Հայաստան հնարավոր երկաթգծի, այնպես էլ մեր երկրում նավթավերամշակման գործարանի կառուցման նախագծերը: Ընդ որում, Հայաստանի ԱԳ նախարարը համոզված է, որ նավթավերամշակման գործարանի եւ երկաթգծի ծրագրերը իրատեսական են եւ դրանք անհրաժեշտ են տարածաշրջանի համար:

Ինչ վերաբերում է Իրանի նախագահի այցելության անավարտ մնալուն, ապա այդ առնչությամբ Օսկանյանն ունի իր մոտեցումը, ըստ որի, պետք չէ բարդացնել: Օսկանյանի համար Ահմադինեժադի ընդհատած այցելությունը նույնիսկ հարց չէ, քանի որ հակասություն չի տեսնում հայկական կողմի՝ այցի ընդհատման մասին տեղեկության եւ իրանական կողմի՝ ավարտված այցի միջեւ: ԱԳ նախարարի վկայությամբ, նման կրճատումներ լինում են նաեւ հայկական այցելությունների ընթացքում, ընդ որում, Իրանի նախագահի այցելության ժամանակ կրճատվել են «մի քանի արարողակարգային» պահեր:

Առավել յուրօրինակ է, որ Օսկանյանը գտնում է, թե ճիշտ է ինչպես հայկական կողմի ներկայացրածը, այնպես էլ իրանական կողմի պնդումը: «Պահի անհրաժեշտությունից ելնելով՝ ինչ-որ բաներ կրճատվել են», նշեց Օսկանյանը, ավելացնելով, որ բովանդակային առումով այցը փայլուն էր:

Ինչ վերաբերում է դեռեւս ամիսներ առաջ տեղի ունեցած այն խոսակցություններին, թե պատրաստվում է ազատ առեւտրի հայ-իրանական համաձայնություն, արտգործնախարարը նշեց, որ նման ցանկություն ինչպես երկուստեք կա: Այդ համաձայնությունը դեռ քննարկման կարիք ունի, ներկայումս դիտարկում են նման համաձայնագրի՝ այլ փաստաթղթերի հետ հնարավոր հակասություններ չլինելու տարբերակը: Ի դեպ, ասվածը չի վերաբերում Իրանի հետ տնտեսական հարաբերությունների ամերիկյան քննադատությանը:

Ցեղասպանության թանգարան Ահմադինեժադի այցելությունը չկայանալու կապակցությամբ էլ Օսկանյանն ընդգծեց, որ այնտեղ եղել է Իրանի արտգործնախարարը, եւ «Իրանը նման կոմպլեքսներ չունի»:

106-րդ բանաձեւի առումով կա դրական միտում

ԱՄՆ Կոնգրեսի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման 106-րդ բանաձեւին կողմ քվեարկությունը, ըստ Օսկանյանի, միանշանակ ողջունել է Հայաստանը, «հույս ունենք, որ կբերվի պլենար նիստ եւ կանցնի»: Մինչդեռ ասում են, որ հիմա ճիշտ պահը չէ: Օսկանյանն, այնուամենայնիվ, համոզված է, որ Հայոց ցեղասպանության ճանաչումն ԱՄՆ կողմից ուղղակի անխուսափելի է, այդ պահը գալու է:

Բայց եղած քննարկումների ֆոնին, Օսկանյանի խոսքերով, հետաքրքրական մի միտում կա. ցեղասպանության բանաձեւի ընդունմանը դեմ արտահայտվող մարդիկ այսօր խոսում են հարցի՝ անվտանգության հարթակում դիտարկելի լինելու մասին, այսինքն՝ չկա Հայոց ցեղասպանության փաստի ժխտում: Եվ դա ոգեւորում է, քանի որ հաղթահարված է ժխտողականությունը:

ԵԱՀԿ ՄԽ «մարդկային» դիվանագիտությունը

Տարածաշրջան ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների այցելությունը, արտգործնախարարի խոսքերով, թեեւ հերթական էր, բայց ինչ-որ իմաստով նոր ոճ է նկատվում: Դա Օսկանյանը պարզաբանեց որպես մարդկային դիվանագիտություն: Համանախագահները հաշվի են առնում երկու հանգամանք. նախ՝ քիչ է մնացել նախագահական ընտրություններին, երկրորդ՝ հնարավորություն չի մնում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների մակարդակով հանդիպման համար:

Յուրաքանչյուր այցի ընթացքում համանախագահները նոր առաջարկներ են փորձում անել, շաբաթ օրը՝ հոկտեմբերի 27-ին ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը կրկին կլինի Երեւանում, կհանդիպի Օսկանյանի հետ, հավանաբար նաեւ Ռոբերտ Քոչարյանի, եթե կարիք լինի:

Սպանություն

Հոկտեմբերի 25-ին սպանություն կատարելու կասկածանքով ձերբակալվել է 1974-ին ծնված Արտակ Ա.-ն ու խոստովանել, որ հոկտեմբերի 23-ին, ժամը 01.00-ի սահմաններում ինքը Գավառի բնակիչ, 1959-ին ծնված Հայկ Ավետիսյանին դուրս է հրավիրել տնից, Գավառի Զորավար Անդրանիկի փողոցում գտնվող շարքայինների մոտ դանակով սպանել է ու դեպքի վայրից դիմել փախուստի: Հ. Ավետիսյանի դիակը՝ թիկունքի մասում սուր-կտրող-ծակող գործիքից ստացած վնասվածքների հետքով, հայտնաբերել եւ ոստիկանության Գավառի բաժին են տեղափոխել սպանությունից 8 ժամ անց, պատահական անցորդներ: Կատարվում է նախաքննություն:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

Ալեքսանդր Իսկանդարյան. «Հայաստանում գունավոր հեղափոխության նախադրյալներ դեռեւս չկան»

Գունավոր հեղափոխության նախադրյալներ Հայաստանում դեռեւս չկան, անկախ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ակտիվացումից: Այսպես է կարծում քաղաքագետ Ալեքսանդր Իսկանդարյանը, որը երեկ հյուրընկալվել էր «Ուրբաթ» ակումբում: «Չեմ կարծում, թե գունավոր հեղափոխությունը միայն դրսից կազմակերպվող ֆենոմեն է: Հայաստանում դեռ վաղ է խոսել գունավոր հեղափոխության մասին: Այն մի տեխնոլոգիա է, որը թույլ է տալիս փողոցից գալ իշխանության ընտրություններից հետո, որոնք հայտարարվում են պարտված, հետո կեղծված: Բայց ամեն դեպքում, դա չեմ կապում զուտ արտաքին ակտիվության հետ: Ինձ թվում է՝ այն մտադրությունները, որ կարծես թե ունի Հայաստանի առաջին նախագահը, նրան չեն թելադրվել հեռախոսով Վաշինգտոնից կամ Բրյուսելից: Դրանք Հայաստանի ներսում քաղաքական զարգացումների որոշակի արդյունք են եւ այդ իրավիճակի նրա ուսումնասիրությունների արդյունք: Եվ այս դեպքում, այո, ես շարունակում եմ կարծել այնպես, ինչպես կարծում էի: Եթե տեղի են ունենում այդօրինակ փոփոխություններ, դրա համար պետք է հենք ներսում, հենք այստեղ», իր գնահատականը ներկայացրեց Ալեքսանդր Իսկանդարյանը: Նա նաեւ հստակեցրեց, որ ամենեւին չի պնդում, թե բացառված է արտաքին ազդեցությունը. «Այնպես չէ, որ Վաշինգտոնում կոճակը սեղմում են եւ այստեղ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ակտիվանում է: Անկասկած, յուրաքանչյուր քաղաքական գործիչ քաղաքական պայքարի ելնելու համար հաշվի է առնում բոլոր հանգամանքները: Տեր-Պետրոսյանը բավական փորձառու քաղաքական գործիչ է եւ, իհարկե, հաշվի է առել նաեւ արտաքին գործոնը, բայց եւ կարծում եմ, որ հաշվի է առել նաեւ ներքին գործոնները»: Քաղաքագետը վստահություն հայտնեց, որ եթե ՀՀ առաջին նախագահը իր թեկնածությունն առաջադրի նախագահական ընտրություններում, ինչի հավանականությունը մեծ համարեց, ապա արդեն իսկ կարելի կլինի ասել, որ Տեր-Պետրոսյանն իր շանսերը բավականաչափ մեծ է համարում:

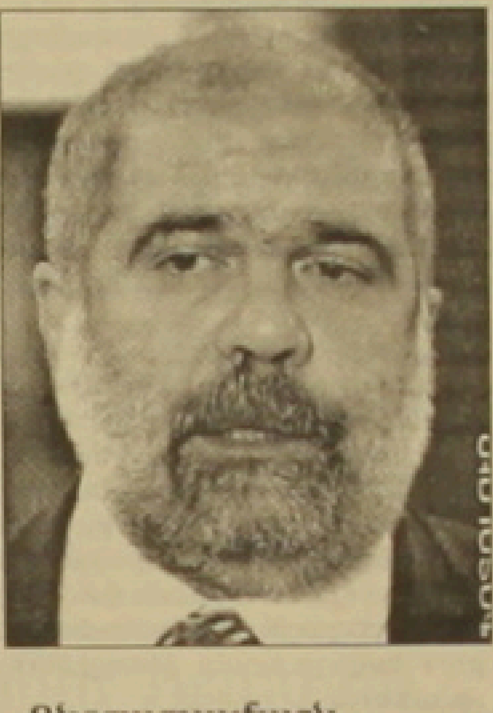

«Ընտրապայքարն ընթանալու է երկու տարբեր դաշտերում»

Իրավիճակը գնահատելով օրվա կտրվածքով՝ Ալեքսանդր Իսկանդարյանն ավելի մեծ համարեց Սերժ Սարգսյանի հնարավորությունները, բայց եւ չբացառեց բավական հետաքրքրական զարգացումներն ու զերծ մնաց գնահատականներ տալուց: Քաղաքագետն այնուամենայնիվ կարծիք հայտնեց, որ առանց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ընտրությունները կլինեին անհետաքրքրական, լուրջ պայքարից զուրկ, տեխնիկական, իսկ նրա հետ դրանք կդառնան երկու գործիչների մրցապայքար երկու տարբեր դաշտերում՝ տեխնիկական կազմակերպման եւ հրապարակային: Առաջինում կգործի Սերժ Սարգսյանը, երկրորդում՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: «Եվ եթե իշխանությունը շահարկի հեռուստատեսային եթերի հնարավորությունները, ինչն ամենեւին բացառված չէ, ապա պայքարը կանցնի փողոցային՝ հրապարակային, հանրահավաքային պայքարի դաշտ: Իսկ այդ դաշտում Տեր-Պետրոսյանը իրեն բավականաչափ վստահ է զգում, քանի որ նա փորձառու հրապարակային գործիչ է: Իսկ պարոն Սարգսյանը, որքան ինձ թվում է, այնքան էլ հրապարակային գործիչ չէ, ինչպես Տեր-Պետրոսյանը», փաստեց Ալեքսանդր Իսկանդարյանն ու հստակեցրեց, որ պայքարը լինելու է ոչ միայն երկու գաղափարախոսությունների, երկու գործիչների, այլեւ պայքարի երկու մեթոդների միջեւ: Իսկ գաղափարական պայքարի չափազանցումն անտեղի է, ըստ բանախոսի: Մեկը պնդում է, թե վերջին տասնամյակը Հայաստանի հետընթացի ժամանակահատված է եղել եւ երկրի հաջողությունները մնացել են դրան նախորդած տասնամյակում, մյուսը ճիշտ հակառակն է ներկայացնում. «Կարեւորն այն է, թե հասարակությունը որին կհավատա», գտնում է քաղաքագետը:

«Հայաստանը առանց ընդդիմության երկիր է»

«Հայաստանում ոչ թե ընդդիմության միավորման, ձայների համախմբման, այլ պարզապես ընդդիմություն ստեղծելու խնդիր կա: Իսկ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը այն ընդդիմությանը, որին սովոր ենք տեսնել որպես այդպիսին, համադրելի ֆիգուր չէ: Նա շատ ավելի ընդգրկուն մասշտաբի գործիչ է եւ չպետք է ընդդիմությանը միավորելու փորձ անել: Տեր-Պետրոսյանի խնդիրը ընդդիմության մեծ ալիք ստեղծելը պետք է լինել, ինչը տեսանական աշխատանք է եւ որի համար ժամանակ էլ չկա», ի պատասխան լրագրողի՝ «Տեր-Պետրոսյանը դաշտ մտնելով չձախողե՞ց ընդդիմության միավորումը, քանի որ նրա շուրջը իր նախկին թիմակիցներից ու մեկ երկու ուժից բացի այլ ներկայություն չկա» հարցին ասաց Ալեքսանդր Իսկանդարյանը:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հ.Գ.- Ի դեպ, շուրջ 15 օր մամուլի ակումբների աշխատանքը հեռուստաընկերությունների կլուսաբանելու մարտավարությունը դուրս է եկել կտրականության դաշտից՝ ներկայացված հանդիպումը լուսաբանելու էին եկել Հանրային եւ «Շանթ» հեռուստաընկերություններից: Հեռուստաընկերությունների լուսաբանման դաշտում երեկ հայտնված ակումբային միակ ասուլիսը չի եղել «Ուրբաթ» ակումբում հրավիրվածը: Ալեքսանդր Իսկանդարյանն էլ փաստեց, որ լայնաշարած Ռուսաստանում աշխատող՝ «անջատեցիր հեռուստացույցը եւ չկա քաղաքական գործիչը, երեւույթը Հայաստանում չի աշխատի» հետեւաբար եւ անտեղի է: Սա թերեւս իշխանական շրջանակներն էլ հասկանում են աստիճանաբար:

Որքա՞ն հարկեր են վճարել առավել խոշորներից առավել խոշորները

1-ին էջից

8-րդ տեղում «Ֆիլիպ Մորիս» ընկերության ծխախոտներ ներկրող «Պարեւ Արմենիա» ընկերությունն է, որը վճարել է 5,5 մլրդ դրամ (2006-ի 9 ամիսներին՝ 5,1 մլրդ դրամ): Այս ընկերության հիմնադիրը ԱԺ պատգամավոր Խաչատուր Սուքիասյանն է: Վերջինիս պատկանող մի շարք այլ ընկերություններ եւս ընդգրկված են խոշոր հարկատուների ցանկում: Այսպես՝ «Հայէկոնոմբանկը» վճարել է 688 մլն դրամ (497 մլն դրամ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում), Երեւանի ալրաղացը՝ 295 մլն դրամ, «Բջնի» հանքային ջրերի գործարանը՝ 262 մլն դրամ, «Նարեկ» ընկերությունը՝ 176 մլն դրամ:

12-րդ եւ 13-րդ տեղերում են Հրանտ Վարդանյանին պատկանող «Ինտերնեյշնլ Մասիս տաբակը»՝ 2,8 մլրդ դրամ եւ «Գրանդ տոբակոն»՝ 2,6 մլրդ դրամ: «Գրանդ հոլդինգին» պատկանող մյուս ընկերություններից «Գրանդ քենդին» վճարել է 1,2 մլրդ դրամ, «Մասիս տոբակոն»՝ 265 մլն դրամ, «Մասիսի Գոֆրոտարան»՝ 138 մլն դրամ:

Խոշոր գործարարներից Գագիկ Ծառուկյանին պատկանող «Արարատցեմենտը» վճարել է 831 մլն դրամ եւ գտնվում է 47-րդ տեղում: Նախորդ տարվա այս ժամանակահատվածում ցեմենտի արտադրության այս խոշորագույն ընկերությունը գտնվում էր 130-րդ տեղում եւ վճարել էր 247 մլն դրամ: «Մույնի լեռնը» վճարել է 407 մլն դրամ: Այստեղ, սակայն, նախորդ տարի վճարվել էր 411 մլն դրամ: «Մույնի գազը» վճարել է 229 մլն դրամ, «Դուստր Մարիաննան»՝ 149 մլն դրամ: Թեեւ Գագիկ Ծառուկյանի վճարած հարկերն ընդհանուր առմամբ ավելացել են, բայց գաղտնիք չէ, որ ստվերային շրջանառությունը նրան պատկանող ընկերություններում իսկայական ծավալներ ունի:

Ինչպես առիթ ենք ունեցել մի քանի անգամ գրելու, Միխայիլ Բաղդասարովին պատկանող ընկերությունների, մասնավորապես «Միկացեմենտի» վճարած հարկերը կտրուկ նվազել են, իսկ այդ գործարանն այսօր դարձել է ամենաարտոնյալը: Մասնավորապես, «Միկացեմենտն» ընդհանրապես բացակայում է 300 խոշոր հարկատուների ցանկից: Այս տարվա 6 ամսվա արդյունքներով նա գտնվում էր 8-րդ հարյուրյակում եւ վճարել էր ընդամենը 25 մլն դրամ, իսկ անցյալ տարվա 9 ամիսների արդյունքով վճարել էր 270 մլն դրամ եւ գտնվում էր 117-րդ տեղում: Հաջորդ՝ «Միկա Արմենիա թրեյդինգ» ընկերությունը վճարել է 1,5 մլրդ դրամ եւ գտնվում է 20-րդ տեղում: Այս ընկերությունն ընդամենը 150 մլն դրամով ավելի է վճարել նախորդ տարվա համեմատ: Միխայիլ Բաղդասարովի մեկ այլ խոշոր՝ «Արմավիա» ավիաընկերությունը վճարել է 156 մլն դրամ եւ գտնվում է ցանկի 263-րդ տեղում: Մինչդեռ անցյալ տարի վճարել էր 168 մլն դրամ եւ գտնվում էր 195-րդ տեղում: Այսինքն, չնայած «Արմավիան» այս տարի ունեցել է ուղեւորափոխադրումների եւ բեռնափոխադրումների անընդհատ աճ, ձեռք է բերում նոր ինքնաթիռներ, բայց հակառակ որեւէ տրամաբանության ավելի քիչ հարկեր է վճարում, քան նախորդ տարի:

Առավել խոշոր 300 հարկատուների ցանկը միայն հասարակությանն առավել հայտնի խոշոր օլիգարխների վճարած հարկերի մեծությունների չափով չէ, որ հետաքրքրություն է առաջացնում: Անոմալիաներ կան նաեւ մյուս ընկերությունների ցուցանիշներում, որոնց կանդրադառնանք մեր առաջիկա համարներում:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

◆Ժամը 10.00-ին Այաս 10/1 հասցեում տեղի կունենա Դիջիթեք-2007 բացման մամուլի ասուլիսը:

◆Ժամը 12.00-ին «Ուրբաթ» ակումբում տեղի կունենա ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՄԱԿ-ի անապատացման դեմ պայքարի պատասխանատու Աշոտ Վարդանյանի մամուլի ասուլիսը:

◆Նույն ժամին «Տեսակետ» ակումբի հյուրերը կլինեն Նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը եւ Թատերական գործիչների միության նախագահ Հակոբ Ղազանչյանը

◆Ժամը 13.00-ին ռադիոտան մամուլի սրահում կկազմակերպվի մամուլի ասուլիս «Արա Գեղեցիկ եւ Շամիրամ» նոր ներկայացման դերասանների եւ ռեժիսորի հետ:

◆Ժամը 16.30-ին «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում կկայանա «Պետական ֆիլհարմոնիա» ծրագրի վերաբերյալ մամուլի ասուլիսը:

◆Ժամը 17.00-ին Ազատության հրապարակում տեղի կունենա ընդդիմության հանրահավաք:

◆Ժամը 19.00-ին «Ավանգարդ» ակումբում կկայանան Հրաչիկ Ղազարյանի ֆոտոցուցահանդեսը եւ գրքի շնորհանդեսը:

Ոստիկանները շատացե՞լ են քաղաքում

Հոկտեմբերի 24-ի երեկոյից մայրաքաղաքում մի տեսակ շատացել են ոստիկանները: Նախօրեի երեկոյան Մաշտոցի պողոտայում, «Ռոսիա» կինոթատրոնի տարածքում, հրապարակում բավական շատ ոստիկաններ կային, որոնք խմբերով շրջում էին քաղաքում: Նույն տեսարանները կարելի էր տեսնել նաեւ երեկ:

Ի դեպ, այդ ոստիկանները ոչ թե ճանապարհատրանսպորտային երթեւեկության կարգավորման համար էին փողոցներում, որտեղ վատ չէր լինի նրանց տեսնել, այլ պարզապես շրջում էին քաղաքում: Իհարկե, երթեւեկության կարգավորման համար մեր ոստիկանները շատ բան չեն կարող անել՝ հաշվի առնելով երեւանյան տխրահռչակ խցանումների գոյության դեպքում, բայց այնուամենայնիվ ոստիկանների ներկայությունը փողոցներում շատ թե քիչ կարգավորում է ընթացքն ու զգոնություն հաղորդում վարորդներին:

Դժվար է հաստատապես ասել, թե քաղաքում շրջող ոստիկաններն ինչու են շատացել, բայց ենթադրություններ կարելի է անել: Միգուցե դա կապված է այսօր կայանալիք ընդդիմության հանրահավաքի եւ 23-ի գիշերը նույն հանրահավաքի կազմակերպիչների ձերբակալության հետ: Ամեն դեպքում, ինչ-որ զգաստացման ու լարվածության զգացողություն է թեւածում օդում: Սա, իհարկե, մեր տպավորությամբ, քանի որ ոստիկանության լրատվության բաժնից մեր հարցին զարմացած պատասխանեցին, որ ոստիկանների քանակը չի ավելացել այս օրերին, նրանք իրենց սովորական ծառայությունն են իրականացնում եւ որեւէ արտասովոր բան չի պատահել:

Գ. Գ.

Հաղորդագրություն

«Քյուրքչյան եւ այլք» եւ «Ուզունյան եւ այլք» ընդդեմ «Ախա» ապահովագրական ընկերության հայերի ցեղասպանության զոհերի ժառանգների փոխհատուցման գործով ավանդատուների ժառանգների դիմումների ընդունման ժամկետը երկարաձգվել է: Այսուհետ ՀՀ արդարադատության նախարարություն դիմումները կարող են ներկայացվել մինչեւ դեկտեմբերի 20-ը ներառյալ, ամեն օր, ժամը 9.30-12.00 եւ 14.00-17.00:

Տեղեկացնում ենք նաեւ, որ մինչ այժմ նախարարությունը ստացել է շուրջ 800 դիմում:

Հիշեցնենք նաեւ, որ դիմում կարող են ներկայացնել բոլոր այն անձինք, որոնց նախնիների (պապ, տատ եւ այլն) ազգանունները ներառված են «Ախա» ընկերության տրամադրած ցանկում: Այդ ցանկին հնարավոր է ծանոթանալ՝ www.armenianinsurancesettlementaxa.com կայքում կամ զանգահարելով 58-30-23 հեռախոսահամարով:

ՀՀ արդարադատության նախարարի մամուլի քարտուղար Լ. ՄՆԵՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/300 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Արմավիրի մարզի Արտաշար գյուղի միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2900 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը ժամը 14.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/301 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Արմավիրի մարզի Խանջյան գյուղի մշակույթի տան հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2000 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» Էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-27, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Անտոնյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.00-ն:

ԱԶԳ

Գիտամշակույթ

Շիրակը՝ հայագիտության զարգացման մի նոր կենտրոն

Ուրվագծեր հերթական հանրապետական գիտաժողովից

Հոկտեմբերի 19-20-ին Գյումրիում անցկացվեց Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությանը նվիրված հանրապետական 7-րդ գիտաժողովը, որի բացման մասին «Ազգը» տեղեկացրել է: Գիտական այս նստաշրջանները, որոնց մասնակցում են տեղի եւ հանրապետության առաջատար հայագիտական հաստատությունների մի քանի տասնյակ մասնագետներ, այստեղ գումարվում են 1994-ից, նախ երկու, իսկ հետայսու՝ երեք տարին մեկ պարբերականությամբ:

Հերթական գիտաժողովում ներկայացվեցին պատմագիտական, հնագիտական, ազգագրական ու բանահյուսական, արվեստաբանական, բանասիրական, էթնոսոցիոլոգիական եւ այլ՝ շուրջ հինգ տասնյակ ուսումնասիրություններ:

Պատմագավառի հնագիտական ուսումնասիրությունը երեկ եւ այսօր

Շիրակում մարդկային քաղաքակրթության հնագույն հետքերը հասնում են հազարամյակների խորքը, ինչը հարուստ նյութ է տվել եւ շարունակում է տալ հնագետներին: Ոլորտի ճանաչված մասնագետ, մարզային երկրագիտական թանգարանի տնօրեն Համազասպ Խաչատրյանի զեկուցման տվյալներով՝ Հայաստանի, այդ թվում եւ Շիրակի հնագիտական ուսումնասիրության պատմությունը սկսվում է 19-րդ դարի վերջից: Ռուսաստանի կայսերական հնագիտական հանձնաժողովի որոշմամբ, Նիկողայոս Մառի ղեկավարությամբ 1892-ին սկսվում են Անիի պեղումները: Դրանց զուգահեռ՝ Ն. Մառը ուսումնասիրություններ է կատարում նաեւ Շիրակի այլ մասերում: Մինչ արշավախմբի աշխատանքները այստեղ եղել էին հնագիտական հուշարձանների եւ առանձին նյութերի պատահական գյուտեր, դրանցից ամենավաղը 1875-ին Գյումրու Սեւ բերդի տարածքում շինաշխատանքների ժամանակ բացված եւ ուրարտական շրջանին վերաբերող «մարտիկի դամբարանն» էր:

20-րդ դարի սկզբներին Շիրակի տարածքում հնագիտական ուսումնասիրությունների նյութը հիմնականում քարեդարյան եւ բրոնզեդարյան հուշարձաններն էին (Բ. Խալաթյանց՝ Գյումրու Սեւ բերդ, Հոռոմ, Գետափ. Ժակ դը Մորգան՝ Արտին լեռան եւ Արագածի լանջեր. Թորոս Թորամանյան՝ հատկապես Արագածի լանջերի կիկլոպյան ամրոցներ): Ռուսաստանի խորհրդայնացումից հետո Թուրքիայի հետ նոր սահմանով Շիրակի արեւմտյան մասն ու մայրաքաղաք Անին վերջինիս անցնելու, այդ տարիներին Հայաստանի ծանր վիճակի պատճառով ընդհատված հնագիտական աշխատանքներն արեւելյան Շիրակում վերսկսվում են 1926-ին, ապա տարբեր ակտիվությամբ շարունակվում հաջորդ տասնամյակներին՝ ներառելով սկզբում միայն հին, իսկ 70-ականներին՝ նաեւ միջին դարերի նյութը: Հ. Խաչատրյանի զեկուցումը հարուստ տեղեկություններ էր պարունակում խորհրդային շրջանում այս ուղղությամբ իրականացված ծավալուն աշխատանքի, հայտնաբերված եւ ուսումնասիրված ամրոցների, բնակատեղիների, դամբարանադաշտերի, պատմաճարտարապետական եւ այլ հուշարձանների, անտիկ բնակավայրերի մասին՝ նշելով դրանց ուսումնասիրողների, գործի երախտավորների անունները:

Հայաստանի անկախացումից հետո մարզի տարածքում հնագիտական հետազոտությունները շարունակվում են հանրապետության, «Կումայրի» արգելոց-թանգարանի մասնագետների, հատկապես ակտիվ կերպով՝ Շիրակի երկրագիտական թանգարանի արշավախմբի, 1997-98-ից՝ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի կողմից: Վերջին տարիներին հայտնաբերված եւ պեղվող բազմաթիվ հուշարձաններից առավել կարեւորվում են Բենիամինի անտիկ դաստակերտի, Հայաստանի միջնադարյան Անի մայրաքաղաքի՝ ՀՀ տարածքում գտնվող քարանձավային արվարձանի եւ Մեծ Սեպասարի վաղբրոնզեդարյան բնակավայրի ուսումնասիրությունները: Զարգանում է նաեւ միջազգային համագործակցությունը: Այս տարի այդպիսի մի նոր ծրագիր է սկսվում Անիի թուրք-ֆրանսիական համատեղ արշավախմբի ֆրանսիական կողմի հետ, պեղվող միջնադարյան հուշարձանների համատեղ ուսումնասիրության ու վերականգնման պայմանավորվածություններ են ձեռք բերվում Հռոմի եւ Կիեւի համալսարանների հետ: Հայ-իտալական համանման մեկ այլ ծրագիր արդեն իրականացվում է Երերույքի տաճարի վերականգնման ուղղությամբ:

Ներկայումս Շիրակի տարածքում հաշվառվել եւ պետության կողմից պահպանվում են բոլոր ժամանակաշրջանները ներկայացնող շուրջ 2400 պատմաճարտարապետական եւ հնագիտական հուշարձաններ:

Պատմությունից մինչեւ ազգագրություն, էթնոսոցիոլոգիա եւ բանասիրություն

Գիտաժողովի աշխատանքներն առաջին լիագումար նիստից հետո շարունակվեցին երեք մասնաճյուղերում՝ կազմված ըստ հայագիտության ճյուղերի: Պատմության տարբեր ոլորտների հետաքրքրական գիտական անդրադարձ էին Սարգիս Պետրոսյանի, Լուսինե Պետրոսյանի, Արմեն Հայրապետյանի, Կարինե Ալեքսանյանի եւ այլ զեկուցողների ներկայացրած ուսումնասիրությունները: Քնարիկ Սարգսյանը ներկայացրեց կանանց շինարարական եւ նվիրատվական գործունեությունը Շիրակում 10-13-րդ դարերում, Անդրանիկ Գեւորգյանը՝ 1988-ի արցախյան շարժման զարգացման փուլերը Լենինականում:

Ազգագրության, բանագիտության եւ էթնոսոցիոլոգիայի մասնաճյուղում ընթերցված հետաքրքրական զեկուցումների (Ա. Ստեփանյան, Կ. Բազեյան, Գ. Աղանյան, Կ. Սամվելյան, Ա. Բոյաջյան, Է. Խեմչյան, ուրիշներ) թվում էին Միհրան Գալստյանի՝ Շիրակի մարզի բնակչության աշխատանքային միգրացիոն գործընթացներին եւ Նազելի Գաբրիելյանի՝ Գյումրու ժողովրդագրական իրավիճակին ու դրա հնարավոր զարգացումներին նվիրված ուսումնասիրությունները: Ըստ դրանցից առաջինի տվյալների՝ վերջին երեք տարիներին Շիրակ մարզի յուրաքանչյուր երրորդ տնային տնտեսությունն ընդգրկված է աշխատանքային միգրացիայի գործընթացում, ընդ որում՝ ընտանիքների 18,4 %-ն ունեցել է երկու, 7,3 %-ը՝ երեք կամ ավելի աշխատանքային միգրանտներ: Երկրորդ զեկուցման մեջ 2001-ի մարդահամարի տվյալների հիման վրա նշվում է, որ Գյումրու բնակչության թիվը 1988-ի համեմատ նվազել է ավելի քան 30 %-ով, քաղաքում նկատվում է ժողովրդագրական ծերացում, եւ յուրաքանչյուր քայլ, որ չի հանգեցնի բնակավայրի հիմնախնդիրների լուծմանը, կարող է նոր բացասական հետեւանքների հանգեցնել:

Ճարտարապետության, արվեստաբանության եւ բանասիրության մասնաճյուղում Շիրակին առնչվող բազմակողմանի նյութ էր ներկայացված Մ. Հասրաթյանի, Լ. Մուքաֆյանի, Ս. Մուրադյանի, Խ. Բադիկյանի, Հ. Ափինյանի, Գ. Բառնասյանի եւ այլոց զեկուցումներում:

10-ամյա հայագիտական կենտրոնը եւ Գյումրիում ԳԱԱ մասնաճյուղ հիմնելու հեռանկարը

Այս գիտական նստաշրջանների անցկացումը նաեւ համընկնում էր ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի (ՇՀՀԿ) ստեղծման 10-րդ տարեդարձին: Սա մեր երկրում առ այսօր միակ հումանիտար ակադեմիական կառույցն է մայրաքաղաքից դուրս: Կենտրոնում, որը 1998-ից նաեւ այս գիտաժողովների կազմակերպիչն է, անցած տարիների ընթացքում պետական ֆինանսավորմամբ, պատշաճ գիտական մակարդակով իրականացվել են տասներեք թեմատիկ ծրագրեր: Տարին մեկ անգամ հրատարակվում է ՇՀՀԿ «Գիտական աշխատություններ» ժողովածուն, արդեն լույս է տեսել 9 հատոր՝ 140 հրատարակչական մամուլ ընդհանուր ծավալով: Լուրջ ուշադրություն է նվիրվում երիտասարդ գիտական կադրերի պատրաստմանը, գիտական կապերին:

Գյումրիում ակադեմիական երկու կառույցների՝ Երկրաֆիզիկայի ու ինժեներային սեյսմաբանության ինստիտուտի եւ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի գոյությունն ու արգասավոր գործունեությունը, բավարար կադրային ներուժի առկայությունը թույլ են տալիս խոսել այստեղ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի մասնաճյուղ հիմնելու հնարավորության մասին: Ի դեպ, դա հասունացած խնդիր է համարվել եւ գործնական քննարկման փուլում է եղել դեռ 1970-80-ական թվականներին: ԳԱԱ նախագահ, ակադեմիկոս Ռադիկ Մարտիրոսյանը, մասնակցելով ու ելույթ ունենալով հիշյալ կենտրոնի 10-ամյակի հանդիսությանը, հույս հայտնեց, որ որոշակի խնդիրների լուծումից հետո Գյումրիում անպայման կլինի ակադեմիայի մասնաճյուղ: Մասնավորապես՝ Շիրակի մարզպետի հետ հանդիպման ժամանակ ԳԱԱ նախագահը խնդրել է ուշադրության կենտրոնում պահել համապատասխան շենքերի կառուցման հարցը:

ԳԵՂԱՄ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐ

Ընդհանուր ապստամբության գաղափարը

Առասպելի եւ իրականության սահմաններ...

Հայ պատմագիտական միտքը վերջերս հաճախ է անդրադառնում Արեւմտահայաստանում ընդհանուր ապստամբություն իրականացնելու հիմնահարցի քննությանը:

Հայտնի է, որ 19-րդ դարավերջին հայդուկային շարժումներն ընդդեմ թուրքական բռնության եւ կամայականությունների որեւէ իրական արդյունքի չհանգեցրին, թեեւ որքան հերոսական, հուզախռով ու դրամատիկ էջեր արձանագրվեցին հայկական ազատամարտի տարեգրության մեջ:

Ֆիդայիները քաջ էին ու արիասիրտ, կռվում էին ամենահանդուգն համարձակությամբ, այնուամենայնիվ, դրանից ժողովրդի վիճակը չէր բարվոքվում: Ավելին, սուլթանական կառավարությունը հայդուկային վրեժխնդրական գործողություններից հետո դիմում էր պատասխան քայլերի, ուժեղացնելով ոստիկանական բիրտ հսկողությունը ֆիդայիներով լցված շրջանների վրա:

20-րդ դարասկզբին արեւմտահայերի վիճակն առավել վատթարանում է: Ժողովուրդն ազգային պատասխանատուներից ելք էր պահանջում ստեղծված դժոխային իրավիճակից դուրս գալու համար: Փորձառու գործիչների մի մասը գտնում էր, որ անիմաստ ու անտեղի է հույս կապել ֆիդայական առանձին (մասնակի) շարժումների հետ: Արեւմտահայաստանի որեւէ առանձին շրջանում մղված կռիվները գրեթե ոչինչով չէին ազդում թուրքական կառավարության ընդհանուր դիրքորոշման վրա: Բազմիցս ապստամբած Սասունը միայնակ էր մնում իր պայքարի մեջ:

Հարկավոր էր կտրուկ փոխել հայ ազատագրական շարժման ռազմավարությունն ու մարտավարությունը: Վերոնշյալ մոտեցման արդյունքը կարելի է համարել նաեւ Հ.Յ. Դաշնակցության երկրորդ ընդհանուր ժողովում ընդունված որոշումը, որով փաստացիորեն մերժվում էր ֆիդայական ասպատակային գործունեությունը:

Հետզհետե շեշտադրվում էր ընդհանուր ապստամբության կազմակերպման գաղափարը, որը պիտի ընդգրկեր գրեթե ամբողջ Արեւմտահայաստանը:

Վերոնշյալ նպատակադրումից ելնելով, Վանում դաշնակցականները համագործակցում են արմենականների հետ: 20-րդ դարասկզբին Վան ժամանած դաշնակցական գործիչ Վարդգեսը տեղի արմենականներին հայտնում է, որ «...ինք հակառակ է ցույցերու եւ իր աշխատանքը առայժմ պիտի կենտրոնանա քաղաքական աշխատանքներու մեջ՝ ժողովուրդին մեջ ինքնագիտակցություն ամրացնելու նպատակով»: 1902-ի օգոստոսին Պարսկաստանից Վան է ժամանում Աշոտ Երկաթը (Արմենակ Լեւոնյան), որը նույնպես համառորեն պաշտպանում էր ընդհանուր ապստամբության կազմակերպման գաղափարը:

1902-ի աշնանը Վանում գործում էին ՀՅԴ-ից գործուղված երեք փորձառու գործիչներ՝ Աշոտ Երկաթը, Վարդգեսն ու Հայրը, որոնք ձգտում էին գործնական հարթության վրա դնել ընդհանուր ապստամբության կազմակերպման խնդիրը:

Նույնիսկ կազմում են ընդհանուր ապստամբության կազմակերպման կանոնագիրը, որի դրույթների կիրառումը պարտադիր պիտի դառնար երկիր մուտք գործած յուրաքանչյուր գործիչի համար:

Ընդհանուր ապստամբությունը նախատեսված էր սկսել 1905-ի ամռանը, որն ընդգրկելու էր Վասպուրականը, Բիթլիսը, Տարոնը եւ Կարինի որոշ շրջաններ:

Գաղտնի շարունակվում էր զենքի ու զինամթերքի առաքումը Տարոն եւ Սասուն:

Սակայն հետագա իրադարձությունները ձախողեցին վերոնշյալ ծրագրի իրագործումը:

Թուրքական իշխանությունները հասունացող ապստամբությունից առաջ ընկան եւ կանխեցին: Արդեն 1903-ի ամռանը նկատելի էր Սասունի վրա թուրքական հարձակման վտանգը, իսկ 1904-ի հունվարին թուրքական կանոնավոր զորամիավորումները փակում են դեպի Սասուն՝ հայոց ապստամբական կենտրոնատեղի տանող բոլոր ճանապարհները: Փաստացիորեն այն արգելափակվում է արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակցությունից: Շուտով, շատ շուտով, 1904-ի ապրիլի սկզբին սկսվում է թուրքական բուն ռազմակալումը՝ բանակային ուժերի օկուպացիան ընդդեմ Սասնո աշխարհի դեմ: Հայ ինքնապաշտպանական ուժերի հերոսությունը ոչինչ էր թշնամու գերազանց ու գերակշիռ ուժերի դեմ-հանդիման: Թշնամին ավերում ու կողոպտում է Սասունը՝ բարբարոսական նախճիրով ոչնչացնելով նաեւ հայոց ընդհանուր ապստամբության մոտալուտ հեռանկարը:

Որքան անձնազոհ ու դյուցազուն էին Անդրանիկի եւ Գեւորգ Չավուշի նման հայ ֆիդայապետ զորականները, այնուամենայնիվ, հսկա Օսմանյան կայսրության կանոնավոր բանակի եւ նրան միացած տասնյակ հազարանոց քրդական ելուզակների դեմ անզոր էին:

1904-ի Սասունի վերոնշյալ ինքնապաշտպանական մարտերը եւս մեկ անգամ վկայեցին, որ առանց համահայկական մասշտաբի միասնական շարժման ոչինչ հնարավոր չէ անել:

1905-ին նախատեսված ընդհանուր ապստամբությունը իրագործել չհաջողվեց մի շարք օբյեկտիվ ու սուբյեկտիվ գործոններով պայմանավորված:

Պատճառների շարքում էականներից էր այն, որ հայ ռազմաքաղաքական ուժերին չհաջողվեց խիստ գաղտնիության պայմաններում համախմբվել ու նախապատրաստվել ծրագրվող ապստամբությանը:

Ավելին, 1903-1904 թթ. զինված խմբերի սահմանանցումները, ընդհանուր ֆիդայական աշխուժությունն ու ակտիվությունը թուրքական իշխանությունների ուշադրությունը գրավում են Սասունի վրա, զինական մեծ ուժեր են կուտակում ապստամբական շարժման կենտրոնը ջախջախելու համար:

Ապստամբությունը հարկավոր էր նախապատրաստել տեւականորեն, առավել երկար ժամանակամիջոցում: Եվ նախապատրաստական աշխատանքները (ժողովրդի զինումն ու պարտիզանական պատերազմի կազմակերպումը) հավասարապես պետք է ընթանային Արեւմտյան Հայաստանի բոլոր շրջաններում՝ առանց բացառությունների անելու:

Մինչդեռ 20-րդ դարասկզբին այս առումով իրավիճակն ամենեւին այդպես չէր: Զենքի կուտակումն ու զինավարժեցումն ընթանում էին մասամբ Տարոնում եւ Վասպուրականի որոշ գավառներում, իսկ հիմնականում՝ Սասունում:

Ահա այդ պատճառով երկրի մնացած հատվածները պասիվություն ցուցաբերեցին 1904-ին Սասունում ծավալված ինքնապաշտպանական մարտերի ընթացքում՝ չզինակցելով ու չաջակցելով ընդդեմ սասունցիներին:

Այնուամենայնիվ, պետք է արձանագրել, որ հայ ազատագրական միտքն ու շարժումը 20-րդ դարասկզբին կանգնած էին մեծ ու դարակազմիկ իրադարձության՝ ընդհանուր ապստամբության կազմակերպման շեմին: Այստեղ պետք է հաշվի առնվեն միջազգային հանգամանքները, որոնք այս անգամ եւս աննպաստ էին հայկական կողմի համար (1904-ին սկսված ռուս-ճապոնական պատերազմը միջազգային հանրության ուշադրությունից դուրս թողեց արեւմտահայության ծանր, դժնդակ ճակատագիրը):

Իսկ, առհասարակ, հնարավո՞ր էր թուրքական դաժան ու դժոխային իրականության մեջ նախապատրաստել համահայկական (արեւմտահայկական) մասշտաբի ապստամբություն:

Հայ պատմագիտության մեջ դեռեւս վիճարկելի է այս հարցադրման հստակ պատասխանը:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ
Պատմական գիտությունների թեկնածու

Ամերիկյան նոր պատժամիջոցներ Իրանի նկատմամբ

ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը եւ ֆինանսների նախարար Հենրի Պոլսոնը երեկ հայտարարեցին, որ նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակազմը նոր պատժամիջոցներ է ձեռնարկում Իրանի նկատմամբ: Մասնավորապես դա պատճառաբանվում է նրանով, որ Իսլամական հեղափոխության պահապանների կորպուսի «Ալ Կուդս» ընտիր ստորաբաժանումը մեղադրվում է ահաբեկչությանն աջակցելու մեջ: Այդ մասին հաղորդում է «Նյու Յորք թայմս» թերթը, վկայակոչելով Սպիտակ տան աղբյուրներ:

Վարչակազմը մտադիր է նաեւ Իսլամական հեղափոխության պահապանների ամբողջ կորպուսին մեղադրել զանգվածային բնաջնջման զենքի տարածման մեջ: Թեեւ ԱՄՆ-ը Իրանին վաղուց համարում է ահաբեկչությունը հովանավորող պետություն, բայց Իսլամական հեղափոխության պահապանների կորպուսին հասցեագրված այս ամբաստանությունը վկայում է, որ ԱՄՆ վարչակազմում խորանում է դժգոհությունը իրանցիների միջուկային ծրագրին առնչվող բանակցությունների դանդաղ ընթացքից:

Ամերիկացիների միակողմանի պատժամիջոցների նպատակն է խոչընդոտներ ստեղծել կորպուսի եւ նրա հետ գործակցող ընկերությունների համար: Առաջին անգամն է, որ ԱՄՆ-ը նման քայլեր է ձեռնարկում որեւէ ինքնիշխան պետության զինված ուժերի նկատմամբ, նշում է «Նյու Յորք թայմսը»:

Իսլամական հեղափոխության պահապանների կորպուսի նկատմամբ ձեռնարկվող պատժամիջոցները ինքնաբերաբար կունենան այնպիսի հետեւանքներ, որոնք ԱՄՆ-ին թույլ կտան սառեցնել իրանական բանակին ենթակա ֆինանսական հաշիվները եւ մյուս ակտիվները: Մասնավորապես կսառեցվեն ԱՄՆ-ում կորպուսի բոլոր ակտիվները, թեեւ քիչ հավանական է, որ նա ամերիկյան բանկերում եւ մյուս հաստատություններում պահելիս լինի ակտիվների զգալի քանակություն:

Դժգոհություններ Իրանում Լարիջանիի հրաժարականի առնչությամբ

Անդրադառնալով Իրանի նախագահ Մահմուդ Ահմադինեժադի ընդհատված այցելությանը Հայաստանի Հանրապետություն, Թեհրանից «Ասոշիեյթեդ պրես» գործակալությունը «Նյու Յորք թայմս» թերթում նշում է հայկական մամուլում արդեն քննարկված տարբերակների շարքում հատկապես այն լուրջ լարվածությունը, որ առաջացել էր Իրանում միջուկային ծրագրերի գլխավոր բանագնաց Ալի Լարիջանիի հրաժարականի առնչությամբ:

Այդ հրաժարականը, ոմանց մեկնաբանությամբ, հաղթանակ էր Ահմադինեժադի համար, գրում է թերթը, քանի որ նրան փոխարինել է նախագահին մոտիկ եւ հավատարիմ անձնավորություն Սայիդ Ջալիլը, որը փոխարտգործնախարար էր եվրոպական եւ ամերիկյան հարցերի գծով, եւ այժմ Արեւմուտքի հետ բանակցություններում Իրանն ավելի կոշտ դիրքորոշում կարող է որդեգրել հաշվի առնելով, որ նախագահի քաղաքականությանը կողմնակից լինելով հանդերձ Լարիջանին, համենայն դեպս, գերադասում էր դիվանագիտական բանակցություններ վարելը:

Անցյալ երկուշաբթի օրը 183 խորհրդարանականներ (մեծամասնությունը պահպանողականներ) գովել են նրա աշխատանքը որպես բանագնացի՝ այդպիսով արտահայտելով իրենց դժգոհությունը նրա հրաժարականի առթիվ: Նրանցից հատկապես Մոհամմեդ Ռեզա Բահոնարը Լարիջանիին անվանել է «արտակարգ դեմք»: Ըստ նրա, վերջինս երեք անգամ ներկայացրած է եղել իր հրաժարականը նախկինում, բայց միայն չորրորդ անգամ նախագահը ընդունել է, ըստ երեւույթին ստանալով գերագույն առաջնորդ Խամենեիի համաձայնությունն այդ հարցում:

Թերթը վերջում հիշեցնում է, որ Ահմադինեժադը նախագահ էր ընտրվել 2005-ին, խոստանալով նավթի եկամուտները բերել յուրաքանչյուր ընտանիք, վերացնել աղքատությունը եւ գործազրկությունը երկրում: «Սակայն նրա իշխանության երկու տարիներում բնակարանների եւ սպառողական ապրանքների գների հսկայական աճ է արձանագրվել եւ փողի աննախադեպ արժեզրկում», եզրակացնում է թերթը:

Հ. Օ.

«Մոսկվան կկատարի Բուշեհրի ԱԷԿ-ի հետ կապված պարտավորությունները»

Իսրայելի վարչապետ Օլմերտի մամլո ծառայությունը երեկ հերքել է նախօրեին «Հաարեց» թերթի հրապարակման մեջ արված այն պնդումը, թե Ռուսաստանը Օլմերտին խոստացել է միջուկային վառելիք չմատակարարել Իրանին: «Հաարեցի» հրապարակման աղբյուրը Մեծ Բրիտանիայում Օլմերտի արած այն հայտարարությունն էր, թե «Ռուսաստանը միջուկային վառելիք չի մատակարարի Իրանին, չնայած բոլոր լուրերին եւ հայտարարություններին»:

Սակայն Օլմերտի ելույթի ձայնագրության ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ թերթն աղավաղել է նրա խոսքերը: Իրականում Օլմերտն ասել էր հետեւյալը. «Ռուսաստանը չի կողմնորոշվել կատարման հարցում, չնայած բոլոր լուրերին եւ հայտարարություններին»:

Իր հերթին ՌԴ նախագահի օգնական Սերգեյ Պրիխոդկոն «Հաարեցի» հրապարակման կապակցությամբ ասել է. «Ռուսաստանը հաստատեց հավատարմությունը Բուշեհրի իրանական ԱԷԿ-ի կառուցման պայմանագրային պարտավորություններին եւ կկատարի դրանք»:

«A-380»-ի առաջին թռիչքի հասույթը կհատկացվի բարեգործությանը

Աշխարհի խոշորագույն մարդատար օդանավը՝ ֆրանս-բրիտանական «Էրբաս» ընկերության «A-380»-ը երեկ առավոտյան կատարեց առաջին առեւտրային թռիչքը, Սինգապուրից թռչելով Սիդնեյ: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ այսօր նույն օդանավը կվերադառնա Սինգապուր:

«Սինգապուր էյրլայնզ» ընկերության այդ օդանավի առաջին թռիչքը տեղի ունեցավ նախատեսված ժամկետից 18 ամիս ուշ՝ մատակարարման ձգձգումների պատճառով: Հաղորդվում է, որ առաջին առեւտրային չվերթի տոմսերը վաճառվել են ինտերնետային աճուրդի միջոցով, որի ընթացքում ստացվել է մոտ 1,3 մլն դոլար: Ամբողջ գումարը հատկացվելու է բարեգործական ձեռնարկումներին:

Տոմսերի աճուրդային վաճառքում ամենաշռայլ հաճախորդը դարձավ Սիդնեյում բնակվող բրիտանացի Ջուլիան Հեյվարդը, որն առաջին կարգի սրահի 12 տեղերից առաջին երկուսի դիմաց վճարեց 123 հազար դոլար ռեկորդային գումար: Բիզնես կարգի 60 տեղերից առաջինը վաճառվեց 15 հազար դոլարով, խնայողական կարգի առաջին տեղը՝ եռակի պակաս գնով:

Բացի այս առաջին օդանավից, «Սինգապուր էյրլայնզը» պատվիրել է եւս 19 «A-380», որոնք կստանա առաջիկա 3 տարում: Մինչ այդ, օդանավեր կստանան նաեւ արաբական

«Էմիրեյթս էյրլայնզ» եւ ավստրալիական «Քվանտաս» ավիաընկերությունները:

Սինգապուր-Սիդնեյ առաջին չվերթի 450 ուղեւորների մեջ ամենաշռայլը դարձած բրիտանացի Ջուլիան Հեյվարդը լրագրողներին հայտարարեց, որ հպարտ է մասնակցելու այդ «պատմական թռիչքին»:

«A-380»-ը թողարկվում է շքեղ, միջին եւ չարտերային տարբերակներով: Սինգապուրյան ավիաընկերությունը նախապատվությունը տվել է շքեղ եւ ընդարձակ տարբերակին, որն ունի 471 տեղ: Միջին տարբերակը նախատեսված է 525, իսկ չարտերայինը՝ 853 ուղեւորների համար: Այսպիսով, «Էրբասն» իր այս խոշորագույն օդանավով «գահընկեց է անում» ամերիկյան «Բոինգ-747»-ին, որի ընդլայնված տարբերակն ունի ընդամենը 450 տեղ:

«A-380»-ի երկարությունը 73 մետր է, թեւերի բացվածքը՝ 79,8 մետր: Անվայրէջք թռիչքի երկարությունը հասնում է 15 հազար կիլոմետրի: Այս օդանավը նախատեսված է գերբեռնված գծերի եւ խոշոր օդանավակայանների համար:

Մինչեւ օրս Պարսից ծոցի, Ասիայի եւ Եվրոպայի 16 ավիաընկերություններ պատվիրել են 189 «A-380»: Գլխավոր պատվիրատուներից մեկը Չինաստանն է: Սինգապուր-Սիդնեյ կանոնավոր չվերթերը սկսվելու են առաջիկա կիրակի, իսկ 2008-ից գործելու են Սինգապուր-Լոնդոն եւ Սինգապուր-Տոկիո չվերթերը:

ՀՐԵԱՆԵՐԻ ՀԵՏՔԵՐՈՎ

Ներկայացուցիչների պալատը հաստատել է Հոլոքոստի ապահովագրական բանաձեւը

Երեքշաբթի օրը գումարված նիստի ընթացքում Մ. Նահանգների Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովը հաստատել է հրեական Հոլոքոստի ապահովագրական բանաձեւը, համաձայն որի ապահովագրական ընկերությունները պարտավոր են հանրությանը տեղյակ պահել այդ ժամանակահատվածում ապահովագրական պոլիսներ ունեցողների անունները: Օրինագիծը Հոլոքոստը վերապրողներին նաեւ իրավունք է տալիս դատի տալ օտարերկրյա ապահովագրական ընկերություններին, որոնք խուսափում են պատասխանատվությունից, եւ վերականգնել իրենց իրավունքները:

Սակայն օրինագիծը օրենքի ուժ կստանա միայն լիագումար նիստի եւ Սենատի հաստատումից հետո, երբ նախագահը կստորագրի, նշում է «Հաարեց» թերթը, ավելացնելով, որ այդ հարցով զբաղվող միջազգային հանձնախումբը կազմվել է 1998-ին եվրոպական մի շարք երկրների ապահովագրական ընկերությունների հետ երկարատեւ բանակցություններից հետո: Մինչեւ օրս 90 հազար հոգու հայցը քննարկվել եւ ավելի քան 300 միլիոն դոլարի փոխհատուցում հատկացվել: Բանաձեւը, վերջնականապես ընդունվելու դեպքում, կարեւոր փաստաթուղթ կարող է դառնալ հրեաներից բացի այլոց (նաեւ հայ վերապրողների) իրավունքները վերականգնելու համար:

Հ. Օ.

Իրաքը չի բացառում քուրդ գրոհայինների հանձնումը Թուրքիային

Թուրքիայի արտգործնախարար Ալի Բաբաջանի հետ բանակցելիս Իրաքի նախագահ Ջալալ Թալաբանին չի բացառել, որ Բաղդադը Թուրքիային կարող է հանձնել քուրդ գրոհայիններին: Ռոյթեր գործակալությունը Անկարայից հաղորդում է, որ երեկ բանակցությունները շարունակվել են: Խոսվել է Հյուսիսային Իրաք թուրքական բանակի ներխուժումը կանխելու հնարավորության մասին:

Թալաբանին ինքը քուրդ է եւ անցյալում քանիցս ասել էր, թե երբեւէ որեւէ քրդի չի հանձնի թուրքերին: Սակայն Իրաքի իշխանություններն անցյալ օրը փակեցին Քրդստանի բանվորական կուսակցության գրասենյակները եւ շրջափակեցին ՔԲԿ ֆինանսական կառույցները: Իսկ վարչապետ Մասուդ Բարզանին քուրդ գրոհայիններից պահանջել է վայր դնել զենքը:

Ինչ վերաբերում է թուրք-քրդական բախումներին, չորեքշաբթի օրը թուրքական ռազմօդանավերը ռմբակոծել են Իրաքի հյուսիսում՝ Դահուկա քաղաքից 25 կմ հեռու ընկած քրդական լեռնային մի գյուղ: Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, նույն օրը երեկոյան թուրք-իրաքյան սահմանի մոտակայքում՝ Հաքքարիի շրջանում թուրքական պահակակետի վրա հարձակվել են չորս տասնյակ քրդեր, բայց գրոհը հետ է մղվել:

Ի դեպ, Պենտագոնի ներկայացուցիչները հայտարարել են, թե իրենց ոչինչ հայտնի չէ Իրաքում քրդական գյուղի օդային ռմբակոծման մասին:

«Աղետյալ գոտի» Կալիֆոռնիայում փնտրում են հրձիգներին

Հարավային Կալիֆոռնիայի անտառային հրդեհների պատճառները քննող ոստիկանական խումբը, որտեղ ընդգրկված են ՀԴԲ-ի եւ դաշնային այլ գերատեսչությունների փորձագետներ, եզրակացրել է, որ մասնավորապես Սանտյագո կիրճի երկու տեղամասերում գործել են հրձիգներ:

CBS հեռուստաընկերության տվյալներով, միայն Օրենջի օկրուգը 10 մլն դոլարի վնաս է կրել: Իշխանությունները 50 հազար դոլար են խոստացել հրձիգների հայտնաբերմանը նպաստողներին:

Երեկ քամին փոքր-ինչ թուլացել էր: Իսկ մինչ այդ հրդեհները 4 օրում ոչնչացրել էին 1500 տուն: Տարհանվեց 500 հազար մարդ: Ընդհանուր առմամբ տները լքեցին 1 մլն անձինք: Դա ամենախոշոր տեղահանությունն է Կալիֆոռնիայի պատմության մեջ:

Միայն Սան Դիեգոյի օկրուգում պատճառված վնասը 1 մլրդ դոլար է, իսկ ընդհանուր վնասները հասնում են միլիարդների: Հրդեհների ընդգրկած տարածքը 172 հազար հեկտար է:

CBS-ի տվյալներով, հրդեհներից զոհվել են 5 եւ վիրավորվել 45 անձինք, այդ թվում՝ 21 հրշեջներ:

Սան Դիեգոյի շրջանում լուրեր են պտտվում, թե հրդեհների պատճառը լույս երկուշաբթի գիշերը ապօրինաբար ԱՄՆ թափանցած մեքսիկացիներն են, որոնց վառ թողած խարույկներն իբր հրդեհներ են առաջացրել: Մյուս վարկածը Լոս Անջելեսից հյուսիս՝ Մալիբուի շրջանում էլեկտրահաղորդման գծերի կտրվելն է, երբ կայծերը թփերի բռնկման պատճառ են դարձել:

Նախագահ Ջորջ Բուշը Կալիֆոռնիան հայտարարել է «աղետյալ գոտի»: Սա նշանակում է, որ նահանգի վերականգնմանը կհատկացվեն ոչ միայն տեղական, այլեւ դաշնային միջոցներ:

Երեխաներին մայրական կաթով կերակրելը պաշտպանում է նրանց սթրեսներից

Մայրական կաթով սնված երեխաները հեշտ են տանում սթրեսները, հայտնում է Archives of Disease in Childhood ամսագիրը: Այդ եզրակացության են եկել Ստոկհոլմի Կառոլինսկա ինստիտուտի գիտնականները, հետազոտելով 9000 բրիտանացի երեխաների: Ծննդյան օրվանից կատարված հետազոտությունների ընթացքում հատուկ նշվել է արհեստական եւ բնական կաթ ընդունածների կայունության մակարդակը սթրեսի եւ վախի նկատմամբ: Ուսուցիչների կողմից նրանք 5 եւ 10 տարեկանում գնահատվել են 0-50 բալանոց սանդղակով: Բացի այդ, գիտնականները տեղեկացվել են երեխաների ընտանիքներում տիրող հոգեբանական իրավիճակների մասին, առանձնացնելով բաժանված ընտանիքները:

Ըստ հետազոտության արդյունքների, մայրական կաթով կերակրված երեխաները ավելի թեթեւ են տարել ծնողների բաժանման փաստը: Այս կախվածության պատճառը ճշգրիտ պարզ չէ: Մի հիպոթեզի համաձայն, մայրական կաթը պարունակում է հատուկ բաղադրիչներ, որոնք դրականորեն են ազդում երեխայի նյարդային համակարգի զարգացման վրա:

«Ինչքան հետազոտում ենք մայրական կաթով կերակրումը, այնքան համոզվում ենք նրա օգտակարության մեջ», նշել է գիտափորձերի ղեկավար Սթիվ Մոնտգոմերին: Մայրական կաթը պարունակում է սնուցող նյութեր, հորմոններ, ֆերմենտներ, հակամարմիններ, որոնք անհրաժեշտ են երեխայի աճի եւ զարգացման համար: Գիտնականների կարծիքով, բնական կաթով կերակրելը պաշտպանում է երեխային տարբեր վարակներից եւ ալերգիկ հիվանդություններից:

www.medportal.ru

Կ. Մ.

ՀՐԱՉՅԱ ՍԱՐՈՒԽԱՆ-60

Տիրատուր ներքնատեսություն

Բնականության, բնականոնության, բանականության ու ոգեկանության քաղցի եւ անբան խոսքի մեր ժամանակներում գրական մեր զանգվածն ապաժամանակյա հայեցակերպի թմբիրի մեջ է, եւ քանի որ դա իրոք թմբիր է, ապաժամանակյա-ն նշանակում է ոչ թե բոլոր ժամանակներին պատկանող, այլ պարզապես ոչ մի ժամանակի չպատկանող, նույնիսկ սեփականի՛ն, որովհետեւ այդ զանգվածի՝ անօրինակ ապագա կերտելու բարձրաքիթ հավակնոտությունը հիմնված է մի կողմից՝ ոչ թե անցյալի, այլ անցյալի եղած-չեղածը ծաղր ու բամբասանքով լցնելու ամբարտավանության վրա, մյուս կողմից՝ հագնելիք-թափելիքի ու սիրազուրկ սեռատենչության փալաս-փուլուսից կարկատած դրոշով մեջլիս մտնելու ամլորականության երերուն թառի վրա: Եվ կարող ես շնչահեղձ լինել աղտեղ միջավայրի պարտադրած այս հոգեթափությունից, եթե շուրջդ չլինեն նաեւ գրչի մոգիչ խենթեր՝ գրի ուժին հավատացող ու հավատացնող եւ այդ ուժով անկյալին բարձրացնել ջանացող, գետնամածությունից վերնամերձության մղող իրենց ինքնազոհ նվիրումով:

Ահա բանաստեղծի տողաանդուղքով վեր ելնելու հավատավոր հույսը, նրա՝ «քո ցողի համար, անձրեւի ու ձյան եւ քո աշխարհիկ անխռովության, հար հրահրվող հոգու եղեռնում» քեզ համար խռով մեռնելու պատրաստակամությունն է, որ ազգ ու երկիրդ կեռված մեջքն այնուամենայնիվ շտկված տեսնելու վստահություն է ներշնչում:

Ախր, ո՞նց ասեմ հազարամյակների մեր սիրո ու հայրենյաց ազնիվ սարսուռները ոտնակոխ տալով 21-րդ հազարամյակ ոտք կոխած մեր ուշացած մոդեռնիստներին, որ տղամարդու կամ կնոջ մարմնի եղած-չեղածն աննպատակ ի ցույց դնելու ամենից հարմար տեղը գրականությունը չէ, որ մերկությունը գեղեցիկ է ոչ իր ցոփությամբ, այլ արվեստավոր գեղեցկությամբ ու հրաշալույս ճերմակությամբ, որից ոչ միայն կուրանում ես, այլեւ կուրությունդ ես իբրեւ զգեստ առաջարկում մերկացյալին: Ավելի՛ն, թանձրացյալ այրականությունն այդ (ոչ միայն արտաքին) գեղեցկության համար արցունքները չթափելու խիզախությունն է.

Միակ բանը,
Որ կարող եմ քեզ տալ,
Քո բաժնի վերջին արցունքներս են.
Վերցրո՛ւ...

Մեր 60-ամյա հոբելյարի՝ Հրաչյա Սարուխանի արցունքները, սակայն, միայն սիրո համար չեն, այլ «ամեն տառի, ամեն բառի, ամեն տողի, տաղի համար»: Վայ թե միակ բանը, որի համար արցունք չի թափել, տասնամյա հապաղումն է եղել իր առաջին գրքի տպագրության: Չգիտեմ՝ ինչքան է վշտացրել դա երբեմնի պատանի հոգուն, բայց մի անօրինակ վրեժ է լուծել նա գրականությունից ու ապագա գրական աշխարհից, գալիք գրահավաքների բանը բուրդ է, քանի որ Սարուխանից առանձին ընտրանի կազմելու հնարավորություն չպիտի ունենան. սա՛ է նրա վրեժը՝ թույլ բանաստեղծություն չունենալը...

Զանգվածային լրատվամիջոցը՝ իր զանգվածային բնույթով, հնարավորություն չի կարող տալ գրական երկի լիարժեք քննության: Սակայն ընթերցողի ուշադրությունն ուզում եմ հրավիրել, հեղինակի բնորոշմամբ, մի երկփեղկ գործի վրա, որն իր փեղկված խտությամբ բանաստեղծ հոգու խորաչափության ազդարարն է: Բանաստեղծությունը, պայմանավորված իր կառուցվածքի արտասովորությամբ, ունի տողատակի հեղինակային հղում. «Գրեթե չկետադրված երկփեղկ այս գործը կարդալ նաեւ որպես մի ամբողջական քառատող»*: Ահա՛ բանաստեղծությունն այդ, որ ըստ էության համանիշ բանաստեղծափունջ է.

Ի՞նչ բանաձեւ բարդեն
Ի՞նչ ավելորդ խնդիր
Դոր առջեւ է արդեն
Նա խայթերով խրթին:
Կարծրակառույց ու կուռ
Ի՞նչ ավերակ հարցեր
Նա աչքալույծ ու լուռ
Տուն է վերադարձել...

Թեման աստվածաշնչյան է կամ համաշխարհային, բովանդակությունն էլ՝ հանրահայտ: Այս առումով կարծես ասելիք չկա: Արտաքուստ՝ կառուցվածքային առումով էլ ասելու բան չկա, քանի որ հեղինակն ինքն է բացում «խաղաքարտերը»: Սակայն լեզվաբանիս աչքից չվրիպեց մի բան՝ բանաստեղծական այս հորինվածքի հարացուցաշարակարգային խաչաձեւումը, որից սերում-բացվում է երրորդ փեղկը:

Վերստին անդրադառնանք հեղինակի հղումին. «... Այս գործը կարդալ նաեւ որպես մի ամբողջական քառատող»: Հեղինակային «նաեւ»-ը նշանակում է երկրորդ արտահայտություն, ասել է՝ քառատողի հարաբերությամբ առաջին արտահայտությունը՝ ութնյակը, բովանդակություն է. ութնյակը՝ իր ուղղաձգությամբ, նշանի նշանակյալն է, քառատողը՝ իր հարթաձգությամբ, նշանի նշանակիչը. ութնյակով կերպավորված լեզվական բովանդակությունն իրացված է նաեւ որպես քառյակակերպ խոսքային արտահայտություն: Սակայն քանի որ թե՛ ութնյակը, թե՛ քառատողն արդեն տրված են խոսքում որպես արտահայտություն, ապա «լեզվական բովանդակություն» բնորոշումն ութնյակի համար պայմանական (նշան) է: Այն բովանդակություն է քառատողի նկատմամբ իր առաջնային արտահայտվածությամբ եւ, որպես այդպիսին, երկրորդական բովանդակություն է լեզվական վերնոլորտի բո՛ւն (առաջնային) բովանդակության հարաբերությամբ. սա էլ նշանակում է, որ քառատողն արտահայտության արտահայտություն է կամ նշանակչի նշանակիչ:

Ժամանակակից լեզվաբանությունը, ի պատիվ հայ լեզվափիլիսոփայական ու լեզվանշանագիտական մտքի, լեզվական հորինվածքի նկատմամբ ունեցած բազմաչափ վերաբերմունքով թեւակոխել է իր պատմության չորրորդ փուլը, որի կազմավորման առանցքում Էդուարդ Աթայանի անունն է: Ըստ աթայանական ուսմունքի՝ լեզուն տրամաբանական, հոգեբանական եւ նյութական (հնչյունային) շերտերի ներհյուս բաղկացություն է, որոնցից առաջին շերտը լեզվական համակարգն է, վերջինը՝ խոսքային գծակարգը, երկրորդը՝ առաջինը երրորդին շաղկապող լեզվախոսքային շարակարգը: Բնավ պարտադիր չէ, որ տեսական այս իրականություններին իրազեկ լինի բանաստեղծը: Կարեւոր է ժամանակի ընդհանրական մտածողության բեկումը՝ ըստ արվեստի ու գիտության ոլորտների: Բացառված չէ, որ այս ընդհանրականությունն իր դրսեւորումներն ունենա նաեւ արվեստի ու գիտության ուրիշ ճյուղերում:

Արդ, հարկ է պարզել Սարուխան բանաստեղծի տվածի՝ այս ամենի հետ ունեցած խորքային կապը: Ինչ վերաբերում է ութնյակ/քառատողի իրական լեզվական համակարգին, որը վերն անվանեցի նաեւ լեզվական հորինվածքի վերնոլորտ, բացահայտելի կամ նույնիսկ բացահայտ է միայն իր՝ հեղինակի համար, որովհետեւ բանակերտման գաղտնիքի հրաշքն արվեստագետի սեփականությունն է, եւ ընթերցողը կռահումների մակարդակից այն կողմ չի անցնի, ինչքան էլ մասնագետ լինի նա: Վերջինիս գնահատականները լեզվի խոսքամերձ ներքնոլորտին միայն կարող են վերաբերել: Ահա ինքս էլ, փորձելով մերձենալ այդ ոլորտին, ընթերցողիս իրավունքով, հեղինակի՝ մակերեւույթին թողած համակարգային ութնյակին ու գծակարգային քառատողին ի տրիտուր բացել եմ ուզում երրորդ փեղկը. դրանից արտածում եմ այդ երկուսին ներանցված հոգեբանական գոյամակարդակը՝ շարակարգային հյուսվածքը՝ լեզվաբանի կետադրությամբ:

Ի՞նչ բանաձեւ բարդեն,
Ի՞նչ ավելորդ խնդիր
Կարծրակառույց ու կուռ
Ի՞նչ ավերակ հարցեր
Դոր առջեւ է արդեն
Նա խայթերով խրթին,
Նա աչքալույծ ու լուռ
Տուն է վերադարձել...

Կարծում եմ, Սարուխանի աշխարհին մոտենալիս շահեկան կլինի օգտագործել այս բանալին, որով կարելի է բացել նրա ներքնատես հոգու դուռը, որովհետեւ բանաստեղծական նորարարությունը միայն չափաձեւի նորությամբ, ոչ էլ բանաստեղծման առատությամբ է որոշելի, որով լեցուն է նաեւ մեր բանաստեղծի ստեղծագործությունը, չկա՛ նորարարություն՝ առանց խորքային գյուտի: Իսկ այդ գյուտը թերըմբռնելի կլինի, եթե չասենք, որ նրա «Անառակ որդու» չարչրկված թեման էլ զուտ ձեւակազմական նպատակների չի ծառայում. սա ինքնաճանաչ ու ինքնաճանաչման մղող մշտանորոգ ինքնակեղեքում է, որ ինքնահաշտության հանգրվանին կարող է հանգել միայն զուլալությամբ, որն արդեն ափսոս է քերթելը, ուստի խոսքիս ավարտը թող ազդարարեն բանաստեղծի՝ իր իսկ արտահայտությամբ՝ «անլռելի լռություն» հուշող կախման կետերը.

Տեղավորվեմ մտքիս մեջ՝
Տեղնուտեղը մանկանամ.
Հորն ու մորս շնչին մերձ՝
Շնչակուլոլ թանկանամ,
Ու՝ անանուն անտարիք,
Փառավորվե՜մ ինձնով մեկ,
Ու տեղ չանեմ մտքիս մեջ,
Ու էլ բան չցանկանամ...

ԴԱՎԻԹ ԳՅՈՒԼԶԱԴՅԱՆ

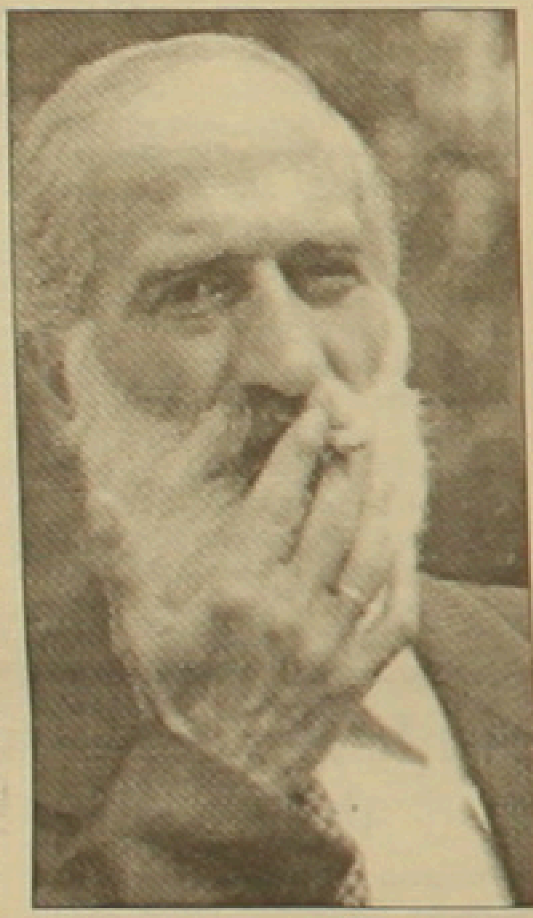

* *Հրաչյա Սարուխան, «Ի տրիտուր», Երեւան, 2005, էջ 49:*

ԲՆՆԱՐԿՈՒՄ

«Սասնա Ծռեր» էպոսի նոր մեկնաբանություն. ծննդաբանություն եւ գաղտնագրեր

ԳԱԱ պատմության ինստիտուտում երեկ տեղի ունեցավ Արթուր Արմինի «Հնագույն հեթանոսական Աստվածաշունչ «Սասնա Ծռեր» էպոսը» ուսումնասիրության բանախոսություն-քննարկումը: Մեր հարցազրույցը հեղինակի հետ այս նյութի շուրջը հրապարակվել է **«Ազգ»-Մշակույթ-Հավելվածի** 20 հոկտեմբերի համարում:

Հեղինակը մասնագիտությամբ տնտեսագետ է. 80-ականներից ընտրում է ինքնարտահայտման արվեստի ճանապարհը: Իր երկու բանաստեղծական ժողովածուներում արդեն («Նամակներ մենության հեռուներից», «Բնազանցություն») դրսեւորվում են խոսքի գեղարվեստականության եւ հոգեւոր վերապրում-զգացողությունների զուգորդում-խաչաձեւումներ: Չափածո վերջին գործը «Փոքր Միհր» պոեմն է՝ շեղ ձեւավորմամբ ու տպագրությամբ: Իր նախասիրություններն ու հետաքրքրությունները մասնավորապես պատմագրության հնագույն շրջանի, կրոնագիտության, դիցաբանության, աստղագիտության, նաեւ գաղտնագիտության ասպարեզներում սեւեռվում են հայկական էպոսի ծագումնաբանական խնդիրների շուրջը: Հերքելով էպոսի ծագումնաբանական միջնադարյան ընդունված տեսակետը՝ վկայակոչելով հայ եւ օտար բազմաթիվ սկզբնաղբյուրներ, նաեւ նորագույն շրջանի գիտնականների ու մտածողների տեսակետներ (Հ. Օրբելի, Հ. Թումանյան, Ի. Իվանով, Մ. Ռուիլե), նա փաստում է «Սասնա Ծռերի» վաղնջական ծագումը, իբրեւ հնդեվրոպական մայր էպոսի դրսեւորումներից մեկը:

Ուսումնասիրվող նյութի հաջորդ գլխավոր մեկնակետը հնագույն հավատամքային պատումների խորքում գիտական ճշմարտություններ տեսնելն ու դրանց հաստատելն է եղել: «Սասնա Ծռեր» էպոսի պատումային կերպի՝ կերպարային, բառ-նշանային արտահայտությունները վերածելով թվային համակարգի, հեղինակը բազմաթիվ առնչություններ է բացահայտում աստղագիտության հետ, կապված համաստեղությունների, մոլորակային ուղեծրերին, դրանց պտույտին, շարժմանը եւ այլ երեւույթներին: Հնագույն քաղաքակրթության նմուշները, որ մեզ հասել են հիմնականում իբրեւ գեղեցիկ ավանդապատումներ կամ զրույցներ, պարզվում է, որ խորքում պարունակել են խորհրդաբանական իմաստնություններ, գիտականություն եւ յուրատեսակ հոգեւոր ուղերձներ են՝ ուղղված մարդկանց: Բառաթվային այս համակարգերի բացահայտումներով, դրանց առնչակցություններով գիտականության հետ, հեղինակը հաստատելով մեր էպոսի հնագույն ծագումը, ըստ այդմ՝ հանգում է Հայկական լեռնաշխարհի՝ նախահնդեվրոպացիների բնօրրան լինելու տեսակետին:

Այս առումով կարեւոր պետք է նկատել մինչ բանախոսությունը, պատմության ինստիտուտի տնօրեն Աշոտ Մելքոնյանի հայացքը՝ նկատի առնելով նման թեմաների վերաբերյալ ակադեմիական գիտության վիճահարույց տեսակետները: Ինչպես իրավացիորեն գտնում է Ա. Մելքոնյանը, խորհրդային տարիներին չգրվեց ազգային պատմագրություն: Հետանկախության շրջանը հույս էր ներշնչում դրա՝ հնարավոր պայմանների ստեղծման, սակայն փոփոխություններ երկար ժամանակ չէին արձանագրվում, որի պատճառներից մեկը կեղծ ակադեմիզմն է: «Պատմաճշմարտություն մեզ պետք չէ, ասաց Ա. Մելքոնյանը, դրա անհրաժեշտությունը ինքնահաստատման խնդիր ունեցողների համար է»: Ինստիտուտում հրատարակման պատրաստվող հայոց պատմության քառահատորյակը՝ վաղնջական ժամանակներից սկսած, ազգային ռազմավարության նշանակություն է ունենալու (I հատորն արդեն լույս է տեսել): Գլխավոր նպատակը՝ ձեւավորել ազգային մշակված հայեցակարգ ոչ միայն գիտական շրջանակներում, այլեւ հասարակական գիտակցության մեջ: Խնդրո առարկա ուսումնասիրությունը կարեւոր ներդրում է հայեցակարգի ձեւավորման մեջ եւ պետք է մասնագիտական պատշաճ գնահատանքի արժանանա, նկատեց տնօրենը:

Քննարկվող նյութի նկատմամբ հետաքրքրությունը բավականին մեծ էր՝ ակտիվ հարցադրումներով: Քննարկման ավարտին, գրքի օրինակները բաժանվեցին ներկաներին. ինչպես իմացանք, հեղինակի սովորություններից մեկն է:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Դասական երաժշտության երեկո՝ նվիրված ՄԱԿ-ին Հայաստանի անդամակցության 15-ամյակին

Հոկտեմբերի 24-ին Առնո Բաբաջանյան համերգասրահում Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի կատարմամբ տեղի ունեցավ դասական երաժշտության երեկո: Միջոցառումը նվիրված էր Միավորված ազգերի կազմակերպության 62-րդ տարեդարձին եւ ՄԱԿ-ին Հայաստանի անդամակցության 15-ամյակին: Համերգի ընթացքում հնչեցին Մոցարտի, Շտրաուսի, Կոմիտասի, Ա. Բաբաջանյանի ստեղծագործությունները, որոնք մեծ բավականություն պատճառեցին հանդիսականներին: ՄԱԿ-ի 62-րդ տարելիցը եկել էին շնորհավորելու թե՛ հայ, թե՛ օտարերկրյա բարձրաստիճան հյուրեր: **«Ազգի»** հետ զրույցում Հնդկաստանի դեսպան Ռինա Պանդեյը բարձր գնահատեց ՄԱԿ-ի ծավալած երկարամյա գործունեությունը:

«ՄԱԿ-ը լուրջ միջազգային կազմակերպություն է: Ես բարձր եմ գնահատում նրանց կատարած աշխատանքը: Յուրաքանչյուր ոլորտում նրանք հասել են լուրջ հաջողությունների: Շատ կարեւոր է նրանց դերը հատկապես խաղաղապահների հետ հարցում»:

«Չափազանց կարեւոր է ՄԱԿ-ի մարդասիրական գործունեությունը: Շատ բան իհարկե կապված է նաեւ անդամներից, որոնք պետք է արդյունավետ գործեն՝ նպաստելով մարդկության շահերին: Հավատացնում եմ ձեզ, այժմ անհնար է պատկերացնել համաշխարհային քաղաքական-մշակութային կյանքն առանց ՄԱԿ-ի գործունեության», հավելեց Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Էնթոնի Կանտորը:

«Մարդու իրավունքներին ՄԱԿ-ը տվեց նոր գաղափարներ, նոր ըմբռնում: Մարդու իրավունքը, անձը դարձրեց միջազգային իրավունքի սուբյեկտ: Կարեւոր է նրա մարդկենտրոն քաղաքականությանը նպաստող գործունեությունը», ավելացրեց Հայաստանում մարդու իրավունքների առաջին պաշտպան Լարիսա Ալավերդյանը՝ մաղթելով որպեսզի նրանք ավելի մոտ լինեն մարդուն, ում իրավունքները պաշտպանում են:

15 տարվա ընթացքում Հայաստանում ՄԱԿ-ի գրասենյակը մեծ ուշադրություն է դարձնում նաեւ մշակութային ասպարեզին: ՄԱԿ-ի գրասենյակի ներկայացուցիչ Անուշ Ավանեսյանի խոսքերով 2007-ին ՄԱԿ-ը Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար Արամ Ղարաբեկյանի հետ համատեղ իրականացրել են «Երաժշտությունը մարդկանց» համերգային ծրագիրը: Ծրագրի ընթացքում նվագախումբը անվճար համերգներ է տվել Հայաստանի մարզերում, ավելի քան 17 քաղաքում, կազմակերպել են երաժշտական միջոցառումներ՝ այդ կերպ փորձելով դասական բարձր երաժշտությունը հասանելի դարձնել բոլորին:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ճշտում

«Ազգ-Մշակույթ-Հավելվածի» Լարիսա Թոփչյանի «Ո՞վ է պետք Հայֆեստը» հոդվածում կոմպոզիտոր Էդվարդ Հայրապետյանի ազգանվան գրության մեջ թույլ է տրվել անճշտություն՝ տպվել է Էդիկ Կարապետյան, որի համար հայցում ենք կոմպոզիտորի եւ ընթերցողների ներողամտությունը:

ԱԶԳ **Մարզական**

Հայ բռնցքամարտիկների հաղթական ելոյթը

Չիկագոյում շարունակւում է բռնցքամարտի աշխարհի առաջնութիւնը: Մրցումների երկրորդ օրը Հայաստանից ռինգ դուրս եկան Ազատ Յովհաննիսյանը (57 կգ) եւ Անդրանիկ Յակոբյանը (75 կգ): Մեր երկու բռնցքամարտիկներն էլ հաջող անցկացրին իրենց անդրանիկ մենամարտերը եւ մտան հաջորդ փուլ:

Յարկ է նշել, որ երկու մարզիկներն էլ բավական դժվարութեամբ հաղթեցին մրցակիցներին: Մինչեւ 57 կգ քաշային կարգում Ազատ Յովհաննիսյանի մրցակիցը եգիպտացի Մոհամեդ Էլիվան էր: Առաջին ռաունդում գրանցվեց ոչ-ոքի (5-5): Երկրորդ ռաունդը շահեց եգիպտացի բռնցքամարտիկը (7-4): Յաջորդ ռաունդում մրցավարները կրկին հավասար գնահատեցին մրցակիցներին (6-6): Վճռորոշ եղավ վերջին ռաունդը: Հայ բռնցքամարտիկը կարողացավ դիպուկ հարվածներով ավելի շատ միավորներ վաստակել եւ ռաունդն ավարտեց իր օգտին (8-4): Արդիւնքում Ազատ Յովհաննիսյանը մեկ միավորի տարբերութեամբ (23-22) շահեց մենամարտը եւ իրաւունք ստացավ շարունակելու պայքարը:

Գրեթէ նոյն սցենարով անցավ Անդրանիկ Յակոբյանի մենամարտը Շվեդիան ներկայացնող Նայիմ Տերբունջայի հետ: Առաջինում հայ բռնցքամարտիկը զիջեց նվազագոյն հաշվով (4-5), երկրորդում գրանցվեց ոչ-ոքի (5-5): Վճռորոշ եղավ 3-րդ ռաունդը, որում Յակոբյանի առավելութիւնը զգալի էր (6-1): Թէեւ վերջին ռաունդում մրցակիցը հաղթեց (6-4), սակայն ընդհանուր 19-17 հաշվով մենամարտը շահեց Անդրանիկ Յակոբյանը:

Մրցումների երրորդ օրը Յայաստանից ռինգ դուրս կգան Ղեւոնդ Գիժլարյանը (51 կգ) եւ Յրաչյա Ջավախյանը (60 կգ): Գիժլարյանը կմրցի Անգլիան ներկայացնող Յամիդ Սաիդի հետ, իսկ Ջավախյանի մրցակիցը կլինի լատվիացի Այվարս Ռոմանովսկիսը: Այսօր կեսգիշերին ռինգ դուրս կգա մինչեւ 64 կգ քաշային Էդուարդ Յամբարձումյանը, որն իր երկրորդ մենամարտը կանցկացնի: Նրա մրցակիցը կլինի էգիդիոս Կավալիաուսկասը (Լիտվա): Մրցումների 3-րդ օրը իր առաջին մենամարտը կանցկացնի ռուսաստանցի Դավիթ Յայրապետյանը: Մինչեւ 48 կգ քաշային կարգում նա կմրցի մոնղոլ Պուրեւդորջ Սերդամբայի հետ: Նշենք, որ ժամանակին Դավիթ Յայրապետյանին ցանկանում էին հրավիրել Յայաստանի հավաքական:

Առաջնութեան ժամանակ Չիկագոյում կայացավ սիրողական բռնցքամարտի միջազգային ֆեդերացիայի արտահերթ նստաշրջանը, որը մի շարք փոփոխութիւններ կատարեց մրցումների անցկացման կանոններում: Մասնավորապես, 2008-ի հունվարի 1-ից վերացվելու է այն կարգը, երբ կողմերից մեկի 20 միավորի առավելութեան դեպքում մարզիկին բացահայտ առավելութեամբ հաղթանակ է շնորհվում: Բացի այդ, բռնցքամարտիկներին թոյլատրվելու է բազմերանգ մարզազգեստ կրել, որի վրա տեղադրված կլինի գովազդ: Պաշտպանիչ սաղավարտը բռնցքամարտիկներն այսուհետ կկրեն միայն ռինգ դուրս գալուց հետո: Մրցումների մեկ օրվա ընթացքում արգելվելու է 22-ից ավելի մենամարտ անցկացնել: Մեկ տարվա ընթացքում հատուկ հանձնախմբի ուսումնասիրութեան արդիւնքում հնարավոր է վերացվի պաշտպանիչ սաղավարտների կրման պարտադրանքը:

Պեկինի օլիմպիադայից հետո կփոփոխվի մենամարտերի անցկացման ժամանակակարգը: 18-ից բարձր բռնցքամարտիկները կմենամարտեն 3 րոպեանոց 3 ռաունդ, 16-18 տարեկանները՝ 2 րոպեանոց 4 ռաունդ, 14-16 տարեկանները՝ 2 րոպեանոց 3 ռաունդ:

Սիրողական բռնցքամարտի միջազգային ֆեդերացիան մտադիր է հաջորդ տարի ստեղծել պրոֆեսիոնալ լիգա, որտեղ կտեղափոխվեն լավագոյն սիրողական մարզիկները: Սա ոչ թէ փորձ է հակառակվելու պրոֆեսիոնալ ընկերակցութիւններին, այլ նրանց հետ համագործակցելու քայլ է:

Ռոբինյոն փրկեց «Ռեալի» պատիվը

Չեմպիոնների լիգայի 3-րդ տուրի երկրորդ օրվա հանդիպումներից ամենադիտարժանն ու դրամատիկն, անկասկած «Ռեալի» եւ «Օլիմպիակոսի» մրցախաղն էր: Թէեւ արդեն 2-րդ րոպեին «Ռեալի» ռմբարկու Ռաուլը բացեց հաշիվը, սակայն հյուրերը 2-րդ խաղակեսի սկզբին խաղը շահում էին 2-1 հաշվով: «Ռեալի» կազմում խնկական հերոս դարձավ բրազիլացի Ռոբինյոն, որի խփած 2 գոլերը վճռորոշ եղան «Ռեալի» հաղթանակում: Ընդ որում, 2-2 հաշվի ժամանակ Ռոբինյոյին վայր գցելու համար 11 մ հարված նշանակվեց, սակայն «Ռեալի» մյուս ռմբարկուն՝ Ռուդ վան Նիստելռոյը բարձր հարվածեց: Յաղթելով 4-2 հաշվով, «Ռեալը» 7 միավորով գլխավորեց «C» խմբի աղյուսակը: Խմբում կայացած մյուս խաղում Բրեմենի «Վերդերն» իր առաջին հաղթանակը տոնեց՝ 2-1 հաշվով պարտութեան մատնելով «Լացիոյին»:

Գոլերի առատութեամբ աչքի ընկավ նաեւ «Միլան»-«Շախտյոր» հանդիպումը: Մինչ այդ խաղը «Շախտյորը» երկու անընդմեջ հաղթանակ էր տոնել եւ 6 միավորով գլխավորում էր «D» խմբի աղյուսակը, իսկ «Միլանն» ունէր 3 միավոր: Չեմպիոնների գավաթակիրը ուկրաինացիներին միավոր վաստակելու ոչ մի հնարավորութիւն չտվեց: Ջիլարդինոն ու Զեեդորֆը 2-ական գոլ խփելով, ապահովեցին «Միլանի» հաղթանակը (4-1): Յետաքրքրական է, որ «Շախտյորից» աչքի ընկավ իտալացի Լուկարելին: Յանդիպումից հետո թիմերի մարզիչները հետեւյալ կարծիքն արտահայտեցին:

Կառլո Անչելոտի («Միլան»)- Գիտեինք, որ «Շախտյորը» հարձակողական ֆուտբոլ է դավանում: Մրցակցի կազմում առջեւի գծում շատ ֆուտբոլիստներ էին հայտնվել, ուստի հնարավորութիւն էինք ստացել արագ հակագրոհելու: Մեր խնդիրը հեշտացավ խաղասկզբում խփած 2 արագ գոլերի շնորհիվ: Մենք լավ մարտավարութեամբ էինք գործում եւ գոլային շատ պահեր ստեղծեցինք: Կական դեռեւս իր լավագոյն մարզավիճակը ձեռք չի բերել, սակայն նա հիանալի խաղաց: Նոյնը կարող եմ ասել Ժելկո Կալաչի համար: Ալեսանդրո Նեստան եւ Կախա Կալաձեն անթերի խաղացին պաշտպանութեան կենտրոնում: Այսօր լավ խաղացինք եւ հաջողվեց իրականացնել մտահղացումը:

Միրչա Լուչեսկու («Շախտյոր»)- Մենք պարտվեցինք խաղով: Ուրախ եմ, որ ավելի շատ գոլ բաց չթողեցինք: Ճիշտ է, մենք էլ գոլային պահեր ունեցանք: Յիասթափված եմ, որ մրցակցին հնարավորութիւն տվեցինք անկյունային հարվածներից հետո գրավել դարպասը: Յաշվի մեջ առաջ անցնելով, մրցակիցը հնարավորութիւն ստացավ ցուցադրել իրեն բնորոշ խաղը:

Չնայած պարտութեանը, նախկինի պես համոզված եմ, որ կարող ենք հաջորդ փուլի ուղեգիր նվաճել: Երկրորդ խաղակեսին եղավ մի ժամանակահատված, որում լավ խաղ ցուցադրեցինք:

«D» խմբի մյուս խաղում «Բենֆիկան» 1-0 հաշվով պարտութեան մատնեց «Սելթիկին»: Երկու թիմերն էլ վաստակել են 3-ական միավոր: «A» խմբում առաջատարի դերը պահպանեց «Մարսելը», որը սեփական հարկի տակ ոչ-ոքի խաղաց «Պորտոյի» հետ (1-1): «Բեշիքթաշն» առաջին հաղթանակը տոնեց՝ 2-1 հաշվով հաղթելով «Լիվերպուլին»:

1/8 եզրափակիչ մտնելու լուրջ հայտ ներկայացրեց Լոնդոնի «Չելսին», որը սեփական հարկի տակ 2-0 հաշվով պարտութեան մատնեց «Շալկե-04-ին»: Թիմերի մարզիչների կարծիքները հետեւյալն են:

Ավրամ Գրանտ («Չելսի»)- Մենք դեռեւս կարող ենք ավելացնել մեր խաղային ունակութիւնները, բայց այսօր հաջողվեց լավ ֆուտբոլ ցուցադրել: Քայլ առ քայլ մոտենում ենք այն սխեմային, որը նախանշել ենք: Մենք 7 միավոր ունենք եւ դժվար թէ կարելի է ավելին պահանջել: Չեմ ուզում առանձին ֆուտբոլիստների վրա կանգ առնել: Բայց կնշեի Դիդյե Դրոգբային, որն այսօր հիանալի խաղաց:

Միրկո Սլոմկա («Շալկե-04»)- Մենք կարող էինք այս խաղում ավելի հաջող հանդես գալ, սակայն գոլերը մեր դարպասում հայտնվեցին ամենաանպատեհ պահին: Թէեւ երբեք հարձակվողով էինք խաղում, բայց 2-րդ բաց թողած գոլից հետո մեր խնդիրը ծանրացավ: Երկրորդ խաղակեսում «Չելսին» մեզնից ավելի լավ էր խաղում: Մենք դեռեւս հնարավորութիւն ունենք հաջորդ փուլ մտնել:

Անսպասելի էր նորվեգական «Ռոզենբորգի» հաջողութիւնը, որը սեփական հարկի տակ 2-0 հաշվով պարտութեան մատնեց «Վալենսիային»: «Ռոզենբորգը» 4 միավորով հաստատվեց 2-րդ հորիզոնականում:

ՇԱԽՄԱՏ

Պասանի շախմատիստը Եվրոպայի չեմպիոն

Մոսկվաբնակ 8-ամյա Նիկիտա Այվազյանը շախմատի Եվրոպայի մանկական առաջնութիւնում հիանալի ելոյթ է ունեցել՝ նվաճելով չեմպիոնի տիտղոսը: Նա դեռեւս առաջնութեան ավարտից մեկ տուր առաջ ապահովել էր հաղթողի կոչումը: Այվազյանը 9 հնարավորից վաստակել է 8 միավոր եւ 1,5 միավորով գերազանցել իր մոտակա մրցակցին:

Վահանյանի անդրանիկ հաղթանակը

Բարսելոնում անցկացվող շախմատի մրցաշարի 7-րդ տուրում Ռաֆայել Վահանյանը վերջապես անդրանիկ հաղթանակը տոնեց: Յայ գրոսմայստերը սեւերով պարտութեան մատնեց Միգել Իլեսկասին: Այս հաղթանակից հետո Վահանյանը վաստակեց 2,5 միավոր եւ հեռացավ վերջին տեղից՝ զբաղեցնելով 9-րդ հորիզոնականը:

Առաջին պարտութիւնը կրեց ճապոնացի գրոսմայստեր Յիկարու Նակամուրան՝ զիջելով Յոսեպ Օմսին: Չնայած անհաջողութեանը, Նակամուրան շարունակում է 5 միավորով գլխավորել աղյուսակը: Առաջատարին կես միավորով է զիջում կուբացի Պերես Դոմինգեսը, որը սպիտակներով հաղթեց Ալեքսանդր Բելյավսկուն: 4-ական միավորով 3-5-րդ տեղերն են բաժանում Վուգար Ղասիմովը, Յոսեպ Օմսը եւ Միխայլ Կրասենկովը: Ղասիմովը ոչ-ոքի խաղաց Նարցիսոյի հետ, իսկ Կրասենկովը հաղթեց Ֆլուվիային:

Իվանչուկն ու Լեկոն կմրցեն Մուկաչեւոյում

Յոկտեմբերի 26-28-ը Ուկրաինայի Մուկաչեւո քաղաքում արագ շախմատի մրցախաղ կանցկացնեն ուկրաինացի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկը եւ հունգարացի շախմատիստ Պետեր Լեկոն: Մրցակիցները երեք օրում 12 պարտիա կանցկացնեն: Պարտիայի համար մրցակիցներին կհատկացվի 10 րոպե գումարած 10 վրկ յուրաքանչյուր կատարած քայլի համար: Իվանչուկը ՖԻԴԵ-ի դասակարգման ցուցակում ներկայում 2-րդ վարկանիշն ունի (2787), իսկ Լեկոն հինգերորդն է (2755):

Ռոմարիոն գլխավորեց «Վասկո դա Գաման»

Բրազիլացի լեգենդար ֆուտբոլիստ Ռոմարիոն, որ կարողացավ իրականացնել վաղեմի երազանքը՝ խփելով ֆուտբոլային կարիերայում 1000-րդ գոլը, անցել է մարզչական գործունէութեան հարազատ «Վասկո դա Գամայում»: Նա ընդունել է ակումբի նախագահ Էուրիկո Միրանդայի առաջարկը՝ գլխավորել թիմը:

«Վասկո դա Գաման» անհաջող է մեկնարկել առաջնութիւնում՝ 10 խաղում վաստակելով ընդամենը 5 միավոր: Ակումբի նախագահը մրցաշրջանի սկզբից արդեն երկրորդ մարզչին պաշտոնանկ արեց:

«Վասկո դա Գաման» նախապատրաստվում էր մեքսիկական «Ամերիկայի» հետ Ամերիկայի գավաթի խաղարկութեան պատասխան խաղին: Առաջինում բրազիլացիները մրցակցին զիջել են 0-2 հաշվով: Եվ ահա նախապատրաստվելով պատասխան հանդիպմանը, «Վասկո դա Գամայի» ֆուտբոլիստները մարզումների ժամանակ 11 մ հարվածներ են իրացրել: Յետաքրքրական է, որ Ռոմարիոն ցանկացել է իր սաներին ցուցադրել, թէ ինչպես պէտք է իրացնել 11 մ հարվածը, սակայն նրա հարվածներից եւ ոչ մեկը նպատակին չի հասել:

Ռոմարիոյի նորամուտը մարզչական բնագավառում անհաջող սկսվեց: Ճիշտ է, «Վասկո դա Գաման» պատասխան խաղում հաղթեց 1-0 հաշվով, սակայն երկու խաղերի ընդհանուր արդյունքով թիմը դուրս մնաց հետագա պայքարից:

Մոսկվայում եզրափակիչի անցկացումը կասկածի տակ է

Ինչպես հայտնի է, չեմպիոնների լիգայի ընթացիկ խաղարկութեան եզրափակիչ հանդիպումը տեղի կունենա 2008-ի մայիսին Մոսկվայի «Լուժնիկի» մարզադաշտում: Սակայն բացառված չէ, որ այդ խաղը Մոսկվայում չկայանա: Եվ պատճառը ոչ թէ մարզադաշտին ներկայացվող պահանջների չհամապատասխանելն է ՈւԵՖԱ-ի չափանիշներին, այլ Ռուսաստանում ալկոհոլային խմիչքների գովազդման մասին օրենքի սահմանափակումն է:

Ինչպես հայտնի է, չեմպիոնների լիգայի գլխավոր հովանավորը հանրահայտ գարեջրային «Heineken» ֆիրման է, որի գովազդային տեսահոլովակները ցուցադրվում են խաղերի հեռուստատեսային հեռարձակումների ժամանակ, իսկ գովազդային ցուցապաստառները տեղադրվում են մարզադաշտերում:

Իսկ ըստ գործող օրենքի, Ռուսաստանի հեռուստատեսութիւնում խիստ սահմանափակումներ են գործում գարեջրի գովազդման հարցում: Գարեջրի գովազդումը հեռուստատեսութեամբ արգելվում է մանկական, կրթական, բժշկական, առողջարանային կազմակերպութիւններում, մշակութային եւ մարզական միջոցառումների ժամանակ, ինչպես նաեւ այդ հաստատութիւններից 100 մետր շառավղով տարածքներում:

Եվ ահա Ռուսաստանի ֆուտբոլային միութեան նախագահ Վիտալի Մուտկոն Պետդումայի քննարկմանն է ներկայացրել գործող օրենքում համապատասխան փոփոխութիւններ կատարելու հարցը: Եվ եթէ Ռուսաստանի պետական չինովնիկները ցանկանում են, որ Մոսկվան դառնա չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչ հանդիպման մրցավայր, ապա պէտք է անհապաղ վերանայեն գարեջրի գովազդման մասին օրենքը:

Գոմեսը սպասում է մրցակցին

Կուբացի բռնցքամարտիկ Խուան Կառլոս Գոմեսը դարձավ WBC-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի հավակնորդ: Ընտրական մենամարտում նա միավորներով հաղթեց աշխարհի նախկին չեմպիոն, ամերիկացի Օլիվեր Մակոլին (116-111, 118-100, 118-110): Այժմ Գոմեսը սպասում է Մասկաեւ-Պիտեր մենամարտի հաղթողին: Ինչպես հայտնի է, աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի համար այդ մենամարտը կայանալու է փետրվարի 2-ին:

Էջը պատրաստեց ԱԵՐՏ ՅԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծանուցում

ՄԵՐ ՀԻՆ ԸՆԿԵՐԸ ԵՐԿՐԻ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀ

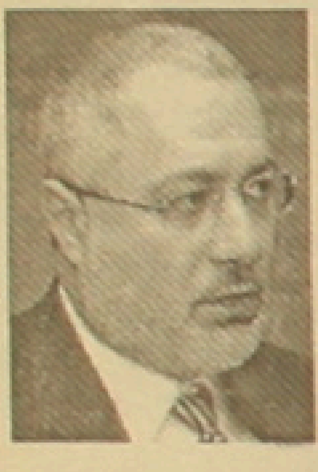

ՀՅ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԻՐԵԼԻ ԸՆԿԵՐՆԵՐ ԵՎ ՀԱՐԳԵԼԻ ՀԱՄԱԿԻՐՆԵՐ

Հ. Յ. Դաշնակցությունը պատրաստվում է նախագահական ընտրություններին:

Դաշնակցությունը ընտրում է նախագահի իր թեկնածուին:

Այդ ընտրությունը նաեւ Ձերն է:

Ձեր խոսքը եւս կարեւոր է նոյեմբերին կայանալիք ժողովում մեր երկու թեկնածուների՝ Վահան Հովհաննիսյանի եւ Արմեն Ռուստամյանի միջեւ ընտրություն կատարելու հարցում:

Նրանք չեն պայքարում իրար դեմ: Նրանց առաջադրել ենք հանուն մեր երկրի: Նրանք հին ընկերներ են: Մեր հին ընկերը՝ երկրի նոր նախագահ:

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆՔ Հ.Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՀԵՏ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ

Երկուշաբթի՝ հոկտեմբերի 29-ին «Մոսկվա» կինոթատրոնում, ժամը 19:00-ին

Երեքշաբթի՝ հոկտեմբերի 30-ին «Կանաչ»-ի մշակույթի տանը, ժամը 19:00-ին

Չորեքշաբթի՝ հոկտեմբերի 31-ին «Հայրուսակ» համալսարանում, ժամը 19:00-ին

Գ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է **«Ավերոն» ՋՕԸ-ի Բյուրականի մայր ցանցից**՝ Բյուրականի համայնքի 745 հա եւ Անտառուտ համայնքի 25 հա- 419 լ/վրկ եւ Ավերոնի մայր ցանցից՝ Աշտարակ համայնքի 184 հա, Վ. Սասունիկ համայնքի 79 հա, Ավան համայնքի 180 հա, Ուջան համայնքի 74 հա, Տեղեր համայնքի 181 հա, Օհանավան համայնքի 39 հա- 386 լ/վրկ ջրառների ոռոգման նպատակով ջրօգտագործման թույլտվությունների նախագծերը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի քննարկումը տեղի կունենա 2007 թ. նոյեմբերի 1-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

www.
azg.am

www.
azgdaily.com

azgdaily.eu

«Համահայկական երիտասարդական միջազգային կենտրոն» հիմնադրամը, կարեւորելով երիտասարդության դերը քաղաքացիական հասարակության կայացման գործում, կազմակերպում է «Երիտասարդությունը եւ քաղաքացիական հասարակությունը» թեմայով սեմինար-քննարկումների շարք, որից առաջինը՝ «Երիտասարդության քաղաքական մասնակցությունը» թեմայով, տեղի կունենա սույն թվականի նոյեմբերի 7-8-ը Ծաղկաձորում:

Սեմինարին կարող են մասնակցել մինչեւ 35 տարեկան հասարակական կազմակերպություններ ներկայացնող երիտասարդներ:

Հայտերի ընդունման ժամկետը սահմանված է մինչեւ սույն թվականի նոյեմբերի 2-ը:

«Համահայկական երիտասարդական միջազգային կենտրոն» հիմնադրամ

Երեւան, Տերյան 74,

Հեռ. 37410 56 79 22, 37410 56 79 02

e-mail: payicf@gmail.com

Ուշադրություն

armentel

Արմենտելը տեղեկացնում է ֆիքսված հեռախոսակապի բաժանորդներին, որ նոր բիլինգային համակարգի ներդրման արդյունքում ֆիքսված հեռախոսակապի անջատումները կատարվում են ավտոմատ կերպով՝ համակարգի կողմից:

Խնդրում ենք ֆիքսված հեռախոսակապի բոլոր բաժանորդներին այսուհետ վճարումները կատարել պայմանագրով սահմանված ժամկետներում՝ այսինքն մինչեւ հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսվա վերջին օրը (օրինակ՝ հոկտեմբեր ամսվա վճարումը անհրաժեշտ է կատարել մինչեւ նոյեմբերի 30-ը ներառյալ):

Արմենիա Տելեֆոն Կոմպանի

ՈՒՂՂՈՒՄ

2007թ. հոկտեմբերի 25-ին հրապարակված «Քաղաքացիական ծառայության խորհրդի շենքի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով հայտարարված գնանշման հարցման «ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-07/23» ծածկագիրը կարդալ՝ «ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-07/52»

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԾՁԲ - 07/41 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արմավիրի մարզպետարանի կարիքների համար՝ Արտաշար գյուղի միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար՝ Հ. Այունցին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.30-ն:

Հաղորդագրություն

Հոկտեմբերի 26-28 (Այասի 10/1 հասցեում, Հրազդան մարզադաշտի հարեւանությամբ) տեղի կունենա Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միության (ԻՏՁՄ) կազմակերպած «ԴիջիԹեք-2007» տեղեկատվական, հեռահաղորդակցական եւ բարձր տեխնոլոգիաների ցուցահանդեսը:

Ցուցահանդեսի հիմնական նպատակն է ստեղծել գործարար միջավայր տեղեկատվական եւ հաղորդակցական տեխնոլոգիաների /ՏՀՏ/ ընկերությունների եւ գործարար սպառողների միջեւ:

«ԴիջիԹեք-2007»-ի շրջանակներում նախատեսված միջոցառումներն են.

10:00 - Պրես կոնֆերանս, որի մասնակիցներն են «ԻՏՁՄ» նախագահ Հովհ. Ավոյանը, «ԻՏՁՄ» գործադիր տնօրեն Կարեն Վարդանյանը, Առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարության ՏՏ զարգացման վարչության պետ Ժենյա Ազիզյանը, USAID CAPS փոխտնօրեն Արտակ Ղազարյանը, «Արմավիա» ընկերության ՏՏ բաժնի վարիչ Լեւոն Ղազարյանը:

11:00 - Բացման արարողություն: Բացման խոսքով ելույթ կունենա Առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարության նախարար Ներսես Երիցյանը, ԻՏՁՄ գործադիր տնօրեն Կարեն Վարդանյանը:

Ցուցահանդեսային 3 օրվա ընթացքում տեղի կունենան՝

- «DigiTec- բիզնես լուծումներ» ֆորումը,
- «DigiTec - էլեկտրոնային կառավարում» ֆորումը,
- «Digi Life» սեմինարների շարքը;

Ցուցահանդեսին մասնակցում են 43 ընկերություն՝ «Միկա», «ՋԻՀ», «Էյ Դի Սի», «ԻՏՁՄ», «Ահարոն Պառադիգմա», «Այ Բի Էմ», «Այ Թի Պարկ», «Անտարես», «Արորիա», «Գրանտ Թորնթոն Ամիո», «Եվրոպիան Ակադեմիա», «Էր ան Տելեկոմ Սոլուշնս», «Էր անի կապի միջոցների ԳՀԻ», «Էր անի պետական համալսարան», «ԵրՄՄԳՀԻ», «Էլեկտրապարտաս», «Էմ Սի Էս Կովկաս», «Էվերֆարդ», «Թել Սել», «Թի Հելպեր», «Ինդաստրիալ թեքնոլոջիս ինք», «Իննովա», «Ինտեգրա», «Ինտրակոմ Հայաստան», «Լիգալ ըլայնս», «Լյումեն դիզայն», «Կոռնետ-Ամ», «Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան», «Հայաստանի Պետական ճարտարագիտական համալսարան», «Հյուլեթ Պակարդ», «Մայքրոսոֆթ Ար Էյ», «Յունիքոմփ», «Նեյշնլ Ինստրումենթս», «Նոր տեղեկատվական կենտրոն», «Ռուս-հայկական սլավոնական համալսարան», «Սայմոնտեկ», «Սինոփսիս Արմենիա», «Սկանկոդ», «Սմարթ Սիսթեմս», «Սոֆթի», «Սփյուռ», «Վիասֆեր Տեխնոպարկ», «Վիրաժ Լոջիկ Ինտերնեյշնլ» կորպորացիայի Եր անյան մասնաճյուղ:

Կից ներկայացված են ցուցահանդեսի շրջանակներում կայանալիք միջոցառումների ցանկը:

Ցուցահանդեսի աշխատանքային ժամերն են 10:00-18:00:

«ԴիջիԹեք» մամլո ծառայություն

Ցուցահանդեսի ընթացքում տեղեկություններ ստանալու համար դիմել

Մանե Մանասյանին

«ԻՏՁՄ» մամլո քարտուղար /093 724540/

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/295» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արարատի մարզի Նոր Կյուրինի դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1250 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Զ. Մելիքսեթյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Երեւանի թիվ 53 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) «Դ53-ԳՀԱՊՁԲ-1-06» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Երեւանի թիվ 53 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի կարիքների համար դպրոցական կահույք ձեռք բերելու նպատակով:** Հրավերներ ստանալու համար անհրաժեշտ է 450 ՀՀ դրամ փոխանցել Հայէկոնոմբանկ 163288120609 հաշվարկային հաշվին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Տիգրան Մեծի 26ա:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 11.00-ն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է ՀՀ Լոռու մարզի [illegible] համայնքի վարչական տարածքում՝ «[illegible]» ՍՊԸ «Ձորագետ-4» ՓՀԷԿ-ի կառուցման նպատակով՝ Ձորագետ գետից ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի քննարկումը տեղի կունենա 2007 թ. նոյեմբերի 1-ին, ժամը 16-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակը՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 25.10.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում: Արշակունյաց 2: